

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2015

*AYIN KONUSU ANKETLERİ-
KAR MÜCADELESİ*

STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Ulaşım Maliyetleri ve Verimlilik Şubesi

Müdürlüğü

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	
I) GİRİŞ.....	1
1.1. Araştırmanın Konusu ve Amacı	1
1.2. Araştırmanın Kapsamı	1
1.3. Yöntem	2
1.3.1. Araştırma Modeli	2
1.3.2. Veri Toplama.....	2
1.3.3. Verilerin Analizi.....	2
II) AYIN KONUSU “KAR MÜCADELESİ” ANALİZİ VE DEĞERLENDİRMELERİ 2	
2.1. Demografi.....	2
2.2. Araç Kullanım Durumu.....	7
2.3. Kötü Hava Koşulları ve Seyahat.....	13
2.4. 2014-2015 Kış Mevsimi Kar Mücadelesi.....	27
2.5. “Kar Mücadelesi”ne İlişkin Diğer Görüşler	39
III) GENEL DEĞERLENDİRME.....	40
IV) SONUÇ VE ÖNERİLER	44

1) GİRİŞ

1.1. Araştırmanın Konusu ve Amacı

Araştırmanın konusu ve amacı; yol kullanıcılarına yönelik kış mevsiminde karayollarında gerçekleştirilen kar mücadelesi ile ilgili bir anketin “*Kar Mücadelesi*” başlığı ile internet ortamında ele alınması, konuyla ilgili olarak kamunun bilgi düzeyinin ölçülmesi, algı ve bilgideki eksikliklerin ortaya çıkarılması ve böylece hem kamuoyunun bilgilendirilmesi hem de Kuruluşa ilişkin herhangi bir olumsuz görüş ya da uygulama var ise çalışmaların gözden geçirilerek, alanla ilgili iyileştirmelerin yapılmasını sağlamaktır.

1.2. Araştırmanın Kapsamı

Araştırma web ortamında uygulamaya yönelik olarak ve internet üzerinden doldurulabilen “Kar Mücadelesi” soru formunu kapsamaktadır. Anket Kurumumuz Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı tarafından hazırlanan yazılım ile, KGM internet giriş sayfası www.kgm.gov.tr adresinde 25.04.2015 – 13.07.2015 tarihleri arasında internet sayfasını kullananlara sunulmuştur. Aylar itibariyle karayollarının web sayfasını ziyaret eden ve ankete giriş yapanların sayısı, aşağıdaki tabloda verilmiştir. KGM web sayfasını ziyaret edenlerin ortalama %0,2’sinin ankete katıldığı görülmektedir.

Tablo 1.2.1. Aylar İtibariyle KGM Web Sayfasını Ziyaret Edenlerin ve Ankete Giriş Yapanların Dağılımı

Tarih	KGM Web Sayfasını Ziyaret Sayısı	Ankete Katılan Sayısı	%
25 - 30 Nisan	83.816	183	0,22
1 – 31 Mayıs	429.025	1.111	0,26
1 – 30 Haziran	420.497	706	0,17
1 – 13 Temmuz	192.138	305	0,16
TOPLAM	1.125.476	2.305	0,20

1.3. Yöntem

1.3.1. Araştırma Modeli

Araştırmanın amacına uygun olarak nicel (quantitative) veri toplama tekniği ile betimsel araştırma modeli kullanılmıştır.

1.3.2. Veri Toplama

Araştırma için gerekli veriler, KGM resmi web sayfasında yaklaşık üç ay süresince yayınlanan “Kar Mücadelesi” anketi ile internet üzerinden toplanmıştır. Ankette eşit aralıklı nominal ve ordinal ölçümler kullanılmıştır. Anket; demografik bilgiler, araç kullanım durumu, şehirlerarası seyahat durumu, trafik cezası alma durumları, kar mücadelesine ilişkin bilgi ve davranış soruları olmak üzere toplam 25 sorudan oluşmaktadır.

1.3.3. Verilerin Analizi

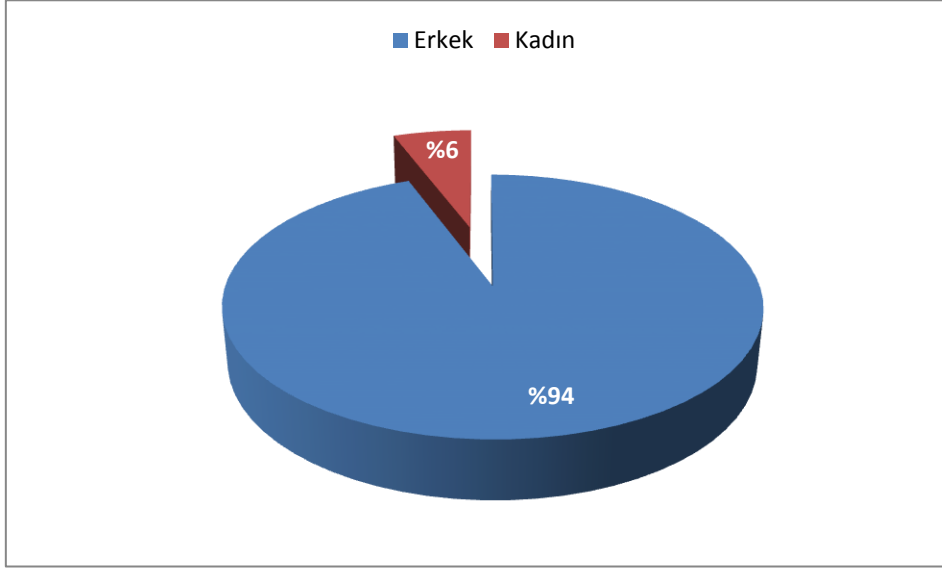
Araştırma sonucunda elde edilen verilerin çözümlenmesinde SPSS 21.0 (Statistical Packages for Social Science) paket programından yararlanılmıştır. Kullanılan betimsel araştırma modeli doğrultusunda veriler tanımlayıcı istatistikler kullanılarak çözümlenmiş, sıklık (frekans), yüzde, ortalama ve standart sapma kullanılmıştır.

II) AYIN KONUSU “KAR MÜCADELESİ” ANALİZİ VE DEĞERLENDİRMELERİ

Bu bölümde, toplam 25 sorudan oluşan ve 25.04.2015 – 13.07.2015 tarihleri arasında internet ortamında gerçekleştirilen “Kar Mücadelesi” çalışmasına ilişkin analizler ve değerlendirmeler yer almaktadır.

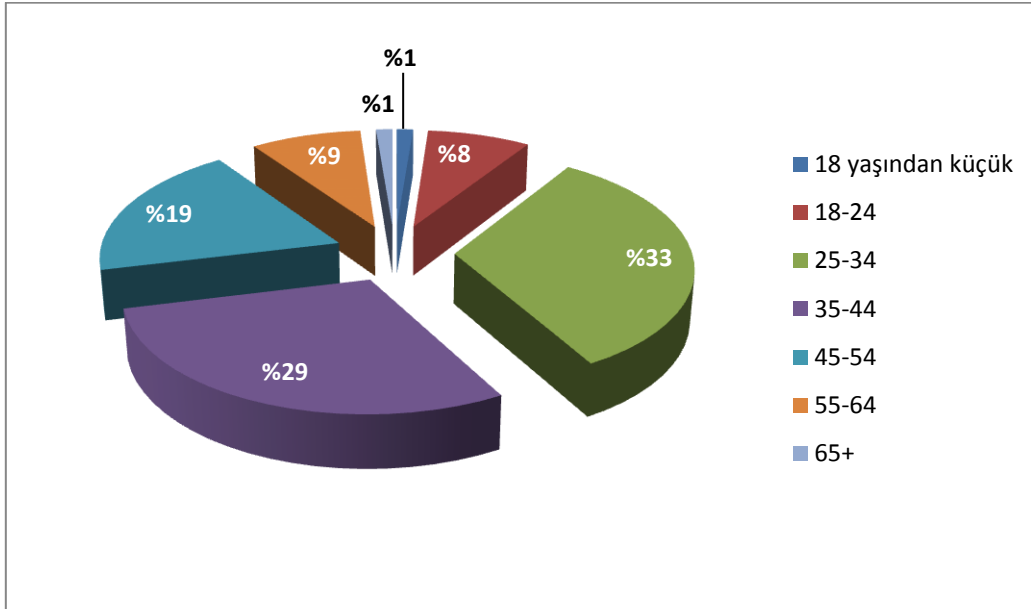
2.1. Demografi

Bu bölümde ankete katılıp demografiyle ilgili soruları cevaplayanların cinsiyet ve yaş dağılımları, eğitim durumu ile araç kullanım bilgileri yer almaktadır. Genel olarak incelendiğinde katılımcıların büyük çoğunluğu erkek, 25-44 yaş aralığında ve eğitim düzeyi lise ve üstü kişilerden oluşmaktadır.

Grafik 2.1.1. Ankete Giriş Yapanların Cinsiyeti

Ankete giriş yapanların %94'ünü erkekler ve %6'sını kadınlar oluşturmaktadır. Yaş dağılımları incelendiğinde 18 yaşından küçük olanların oranı %1'dir. Bununla birlikte %8'i 18-24 yaş aralığında, %33'ü 25-34 yaş aralığında, %29'u 35-44 yaş aralığında, %19'u 45-54 yaş aralığında, %9'u 55-64 yaş aralığında ve %1'i de 65 yaş ve üzeri yaş grubunda yer almaktadır.

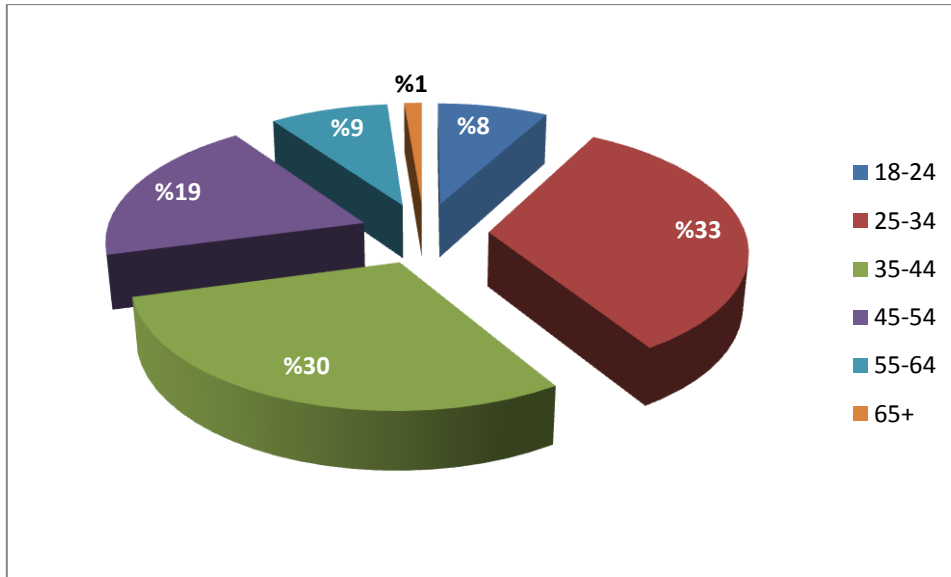
Grafik 2.1.2. Ankete Giriş Yapanların Yaş Aralıkları

Anketin yaş ve araç kullanım soruları filtre sorular olup yaş sorusuna “18 yaşından küçük” ve araç kullanım sorusuna “Hayır, araç kullanmıyorum” cevabını verenlerin anketi sonlandırılmıştır. Bu durumda 2.057 kişinin anketi değerlendirilmeye alınmış olup analiz çalışmasında değerlendirmeye alınan katılımcıların cinsiyet ve yaş dağılımları aşağıdaki grafiklerde verilmiştir.

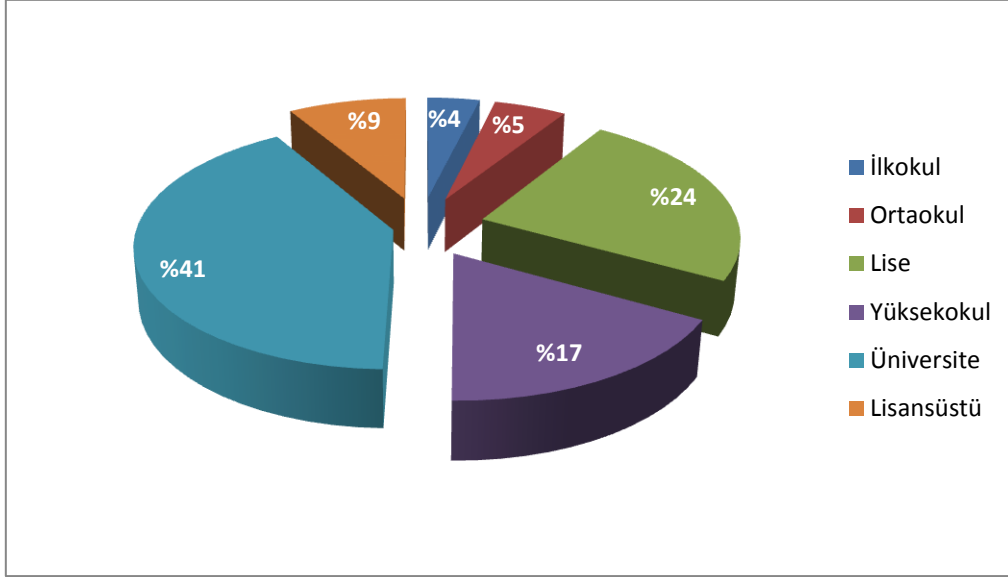
Grafik 2.1.3. Katılımcıların Cinsiyeti

Anketi geçerli olanların %94’ünü erkekler ve 6’sını kadınlar oluşturmaktadır.

Grafik 2.1.4. Katılımcıların Yaş Aralıkları

Anketi geçerli olanların yaş dağılımları incelendiğinde, %33’ü 25-34 yaş aralığında, %30’u 35-44 yaş aralığında, %19’u 45-54 yaş aralığında ve %8’i 18-24 yaş aralığında yer almaktadır. 55 yaş ve üzeri grupta olup ankete katılanların oranı ise %10’dur. Genele bakıldığında ise katılımcılarının %82’sinin 25-54 yaş aralığında olduğu görülmektedir.

Grafik 2.1.5. Katılımcıların Eğitim Durumu

Ankete katılanların %9’u lisansüstü, %41’i üniversite, %17’si yüksekokul, %24’ü lise, %5’i ortaokul ve %4’ü ilkokul mezunudur. Katılımcıların %91’inin eğitim durumu lise ve üstüdür.

İkamet edilen il göre incelediğimizde, ankete Türkiye’deki 80 ilden katılım sağlanmıştır. Ankete girişlerin en fazla olduğu il %19 ile ülke nüfusunun %19’unu barındıran İstanbul’dur. İstanbul’u sırasıyla %12 katılım oranıyla ülke nüfusunun %7’sini barındıran Ankara ve %5 katılım oranıyla ülke nüfusunun %5’ini barındıran İzmir illeri takip etmektedir. Ankette yer alan araç kullanımına ilişkin filtre soru ikamet edilen il sorusundan sonra gelmekte olup bu soruya 2.276 kişi cevap vermiştir.

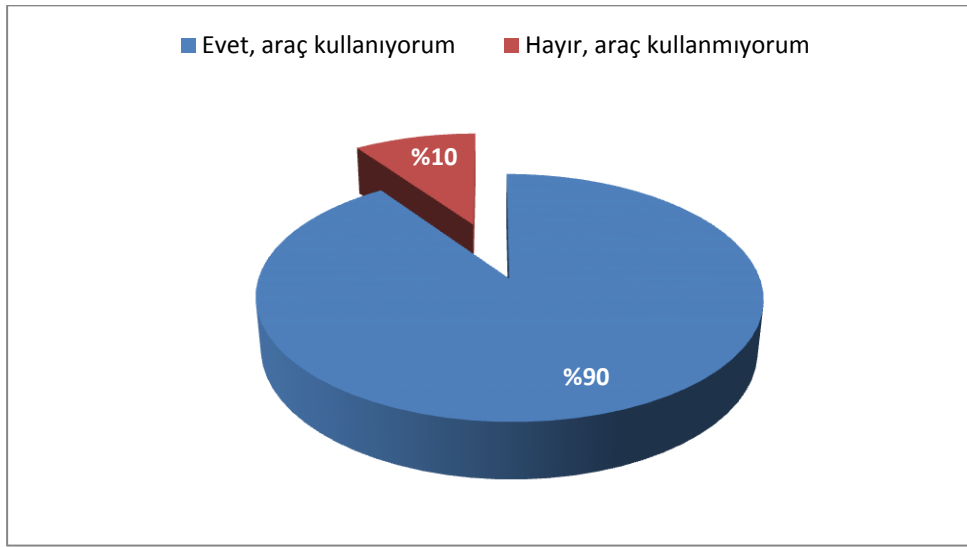

Tablo 2.1.1. “İkamet ettiğiniz il?”

İl Adı	Sayı	Yüzde (%)	İl Adı	Sayı	Yüzde (%)
İstanbul	427	18,8	Kars	14	0,6
Ankara	277	12,2	Tokat	13	0,6
İzmir	113	5,0	Kırıkkale	13	0,6
Konya	75	3,3	Osmaniye	13	0,6
Antalya	72	3,2	Bitlis	12	0,5
Bursa	67	2,9	Aksaray	12	0,5
Kayseri	61	2,7	Çorum	11	0,5
Kocaeli	61	2,7	Mardin	10	0,4
Adana	47	2,1	Niğde	10	0,4
Mersin	43	1,9	Bilecik	9	0,4
Diyarbakır	39	1,7	Edirne	9	0,4
Erzurum	37	1,6	Yozgat	9	0,4
Sivas	37	1,6	Karaman	9	0,4
Trabzon	37	1,6	Artvin	8	0,4
Van	37	1,6	Burdur	8	0,4
Balıkesir	34	1,5	Rize	8	0,4
Kahramanmaraş	31	1,4	Karabük	8	0,4
Malatya	30	1,3	Adıyaman	7	0,3
Manisa	30	1,3	Ordu	7	0,3
Bolu	28	1,2	Çankırı	6	0,3
Eskişehir	28	1,2	Hakkâri	6	0,3
Samsun	28	1,2	Nevşehir	6	0,3
Elazığ	27	1,2	Siirt	6	0,3
Kastamonu	26	1,1	Uşak	6	0,3
Sakarya	26	1,1	Yalova	6	0,3
Denizli	23	1,0	Bingöl	5	0,2
Gaziantep	22	1,0	Kırşehir	5	0,2
Tekirdağ	21	0,9	Sinop	5	0,2
Zonguldak	21	0,9	Amasya	4	0,2
Aydın	19	0,8	Gümüşhane	4	0,2
Çanakkale	19	0,8	Tunceli	4	0,2
Muğla	18	0,8	Ağrı	3	0,1
Düzce	18	0,8	Erzincan	3	0,1
Kütahya	17	0,7	Bayburt	3	0,1
Batman	17	0,7	Bartın	3	0,1
Afyonkarahisar	15	0,7	Muş	2	0,1
Giresun	15	0,7	Şırnak	2	0,1
Hatay	15	0,7	Ardahan	2	0,1
Isparta	15	0,7	Iğdır	2	0,1
Kırklareli	15	0,7	Kilis	0	0,0
Şanlıurfa	15	0,7	Toplam	2.276	100

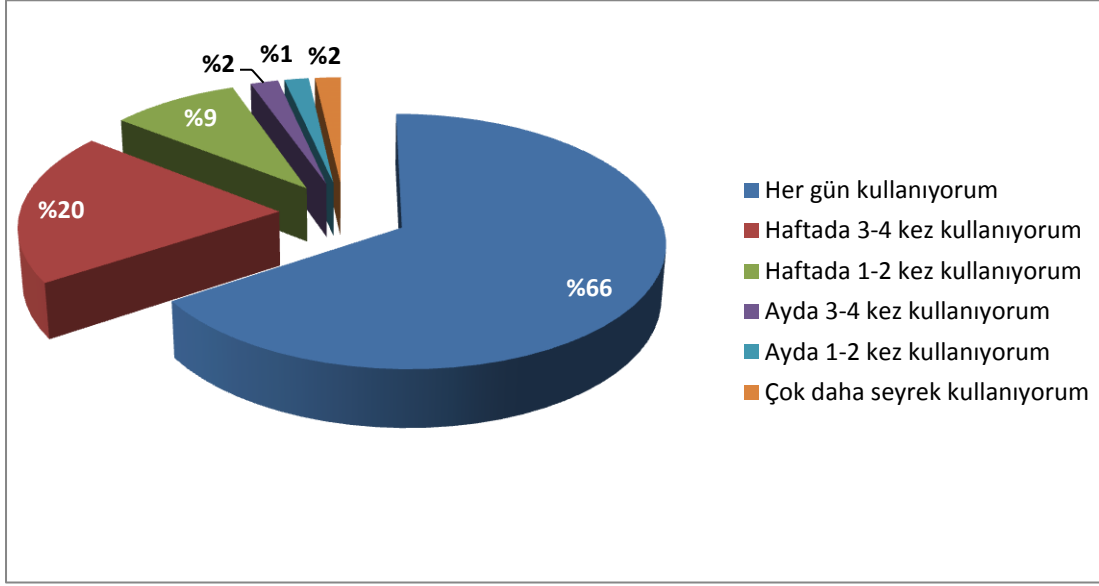
2.2. Araç Kullanım Durumu

Bu bölümde katılımcıların araç kullanımı, şehirlerarası seyahat durumu ve son bir yıl içerisinde trafik cezası alma durumlarına ilişkin sonuçlar değerlendirilmektedir. Ankete katılanların %90'ı araç kullandıklarını, %10'u ise araç kullanmadıklarını belirtmiştir. Araç kullanım sorusu filtre sorulardan biri olup, bu soruya “Hayır, araç kullanmıyorum” cevabını verenlerin anketi sonlandırılmıştır.

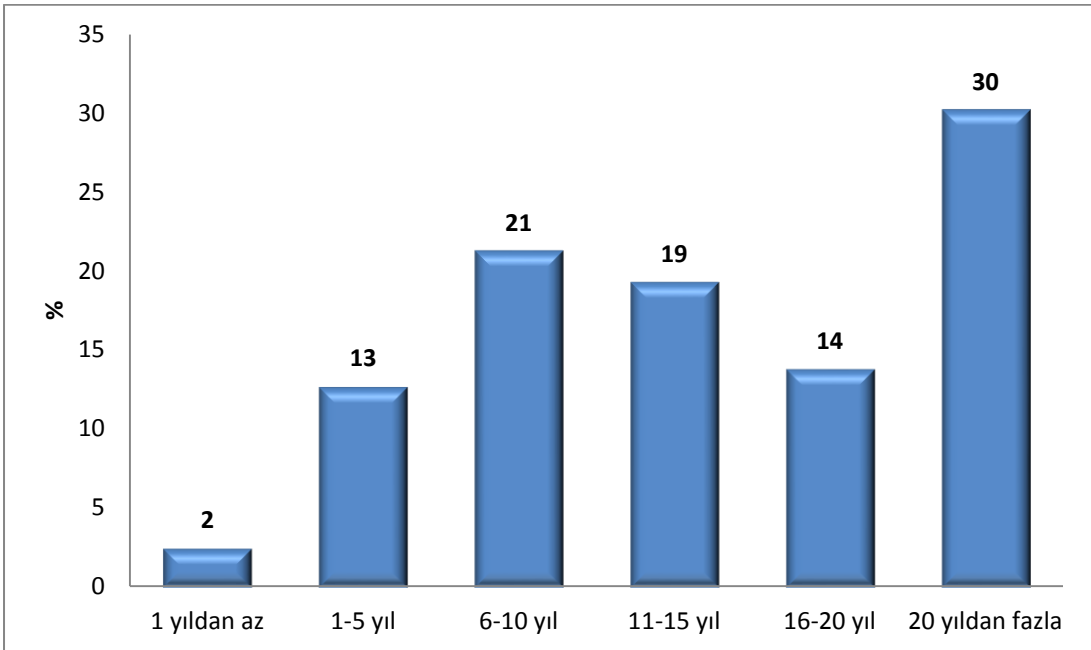

Grafik 2.2.1. Araç Kullanım Durumu

Araç kullanım durumları dikkate alındığında katılımcıların büyük çoğunluğunun aktif sürücü olduğu söylenebilir. Buna göre, %66'sı her gün, %20'si haftada 3-4 kez araç ve %9'u haftada 1-2 kez araç kullanmaktadır.

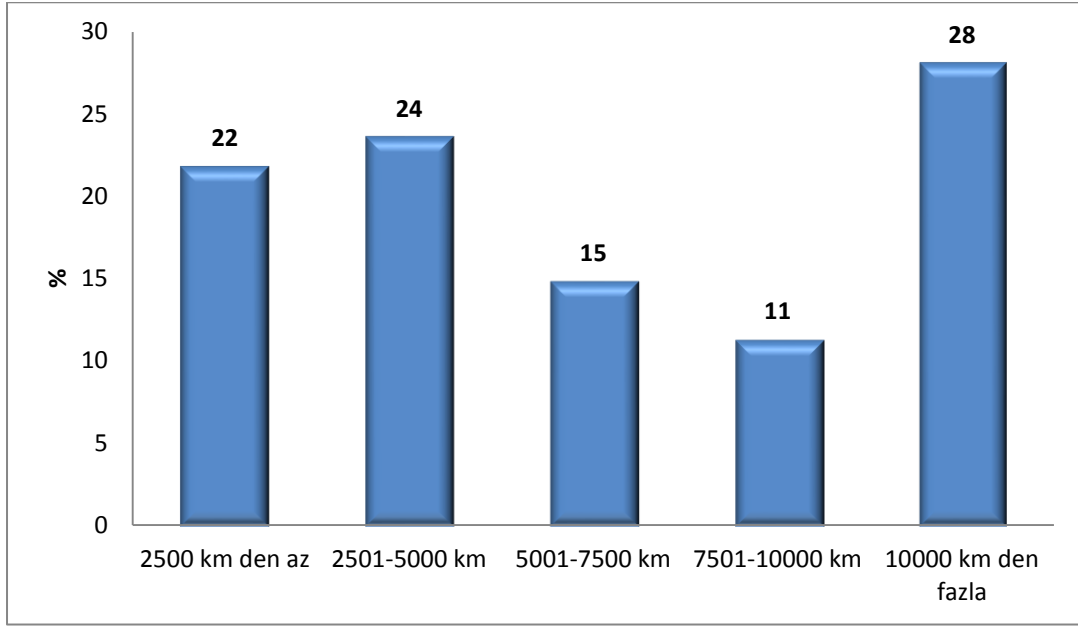

Grafik 2.2.2. Araç Kullanım Sıklığı

Grafik 2.2.3. “Kaç yıldır araç kullanıyorsunuz?”

Araç kullananlar arasında en büyük çoğunluğu %30 ile 20 yıldan fazla süredir araç kullananlar oluşturmaktadır. 6-10 yıldır araç kullananlar ise %21 ile ikinci sırayı alırken 1 yıldan az araç kullananların oranı sadece %2’dir.

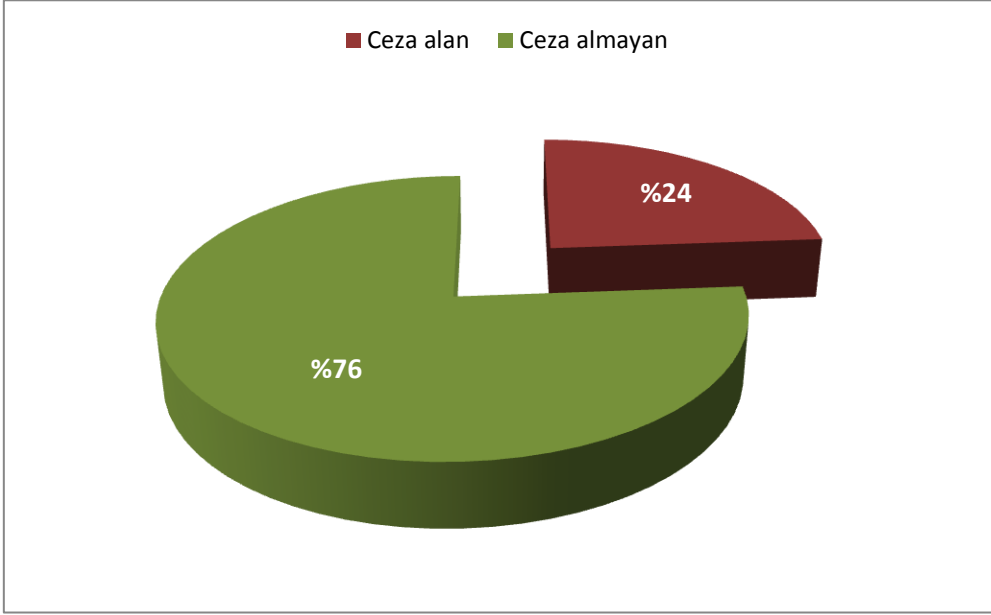
Grafik 2.2.4. “Son bir yıl içerisinde, karayolları ile tahminen, kaç kilometre şehirlerarası seyahat ettiniz?”

Katılımcıların şehirlerarası seyahat etme durumları incelendiğinde, son bir yıl içinde 10.000 km’den fazla seyahat edenler %28 gibi önemli bir oranı oluşturmaktadır. Ayrıntılı incelendiğinde bu kişilerin (10.000 km’den fazla seyahat edenlerin) %85’inin her gün araç kullandığı, %11’ininde haftada 3-4 kez araç kullandığı gözlenmiştir.

Yılda 2.500 km’den az seyahat edenlerin oranı %22 iken 2.501-5.000 km arası seyahat edenlerin oranı %24’dür. Katılımcıların yaklaşık %46’sının son bir yıl içerisinde 5.000 km ve daha az şehirlerarası seyahat ettiği söylenebilir.

Bu sonuçlara göre, ankete katılanlar dikkate alındığında son bir yıl içerisinde şehirlerarası seyahat kilometresinin medyanı 5.374 km. olarak hesaplanmıştır. Örneklem planından ötürü bu değer çalışma kapsamında derlenen veriler dikkate alınarak değerlendirilmeli, Türkiye tahmini olarak kullanılmamalıdır.

Katılımcıların son bir yıl içerisinde ceza alma durumları incelendiğinde, %76’sının son bir yıl içerisinde hiç trafik cezası almadığı, %24’ünün aldığı gözlenmiştir.

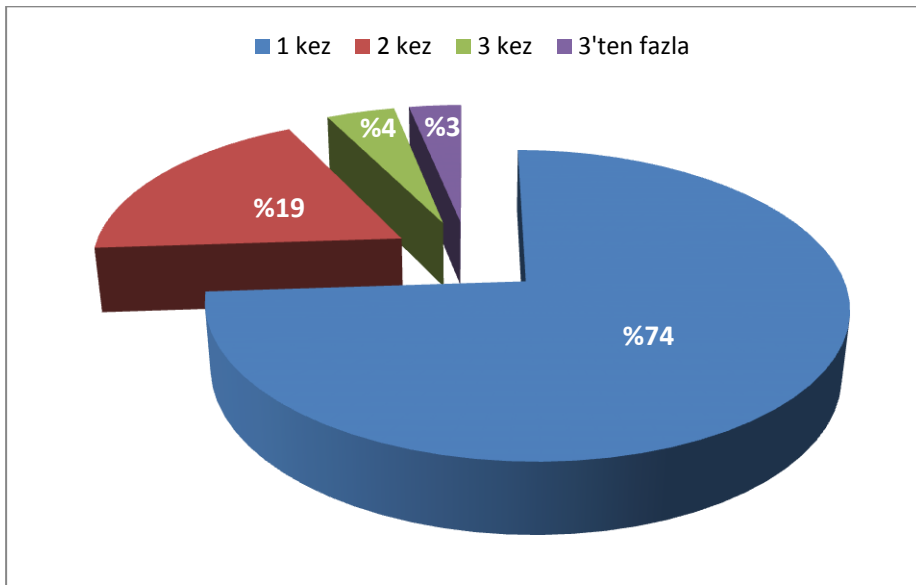

Grafik 2.2.5. Trafik Cezası Alma Durumu

Cinsiyete göre son 1 yıl içerisinde trafik cezası alma durumu incelendiğinde ankete katılanlar arasında bir fark gözlemlenmemiştir.

Tablo 2.2.1. Cinsiyete göre trafik cezası alanların dağılımı

	Evet	Yüzde (%)	Hayır	Yüzde (%)	Toplam
Erkek	477	24	1.499	76	1.976
Kadın	13	24	68	76	81

Grafik 2.2.6. Trafik Cezası Alma Sıklığı

Trafik cezası alma sıklıklarına bakıldığında son 1 yıl içerisinde trafik cezası alanların %74'ü 1 sefer trafik cezası aldığını, %19'u 2 sefer, %7'si 3 veya 3'den fazla trafik cezası aldığını belirtmiştir.

Cinsiyete göre son 1 yıl içerisinde trafik cezası alanlar incelendiğinde ankete katılıp trafik cezası alanlardan hem erkek (%74) hem de kadınların (%71) büyük çoğunluğunun 1 kez ceza aldıkları görülmektedir. Son bir yıl içerisinde ceza alan erkeklerin %7'si 3 ve 3'den fazla trafik cezası aldığını belirtmiştir. Kadın katılımcılarda son 1 yıl içerisinde 3 ve 3'den fazla trafik cezası alan yoktur.

Tablo 2.2.2. Cinsiyete göre son 1 yıl içerisinde trafik cezası alma sıklığı (%)

	1 kez	2 kez	3 kez	3'den fazla	Toplam
Erkek	74	19	4	3	100
Kadın	71	29	0	0	100

Ankete katılanların yaş gruplarına göre son 1 yıl içerisinde trafik cezası alma durumunu incelediğimizde, 25-34 yaş grubunda olanlar için 3 ve 3'den fazla ceza alma oranı %10 iken 35-44 yaş grubundakiler için bu oran sadece %3'dür.

Tablo 2.2.3. Yaşa göre son 1 yıl içerisinde trafik cezası alma sıklığı (%)

	1 kez	2 kez	3 kez	3'den fazla	Toplam
18-24	65	31	0	4	100
25-34	73	17	7	3	100
35-44	79	18	2	1	100
45-54	67	27	2	4	100
55-64	84	9	2	4	100
65+	50	0	50	0	100
Toplam	74	19	4	3	100

Eğitim seviyelerine göre son 1 yıl içerisinde trafik cezası alanlar incelendiğine, lisansüstü mezunu olanlar arasında 3'den fazla ceza alanların oranı %12 iken ilkökul mezunları arasında bu oran %0'dır. Bununla birlikte ankete katılanların %67'si yüksekökul ve üzeri eğitim seviyesinde olup sadece %4'ü ilkökul mezunudur.

Tablo 2.2.4. Eğitim seviyesine göre son 1 yıl içerisinde trafik cezası alma sıklığı (%)

	1 kez	2 kez	3 kez	3'den fazla	Toplam
İlkokul	77	23	0	0	100
Ortaokul	72	24	0	4	100
Lise	77	19	3	1	100
Yüksekokul	72	21	5	2	100
Üniversite	78	17	3	2	100
Lisansüstü	55	21	12	12	100

Son 1 yıl içerisinde trafik cezası alma sıklığına göre araç kullanım durumu incelendiğinde 3'ten fazla ceza alanların %87'si her gün araç kullanmaktadır.

Tablo 2.2.5. Son 1 yıl içerisinde trafik cezası alma sıklığına göre araç kullanım durumu (%)

	Her gün	Haftada 3-4	Haftada 1-2	Ayda 3-4	Ayda 1-2	Çok daha seyrek	Toplam
1 kez	77	15	5	2	0	1	100
2 kez	76	17	4	2	0	1	100
3 kez	81	10	9	0	0	0	100
3'den fazla	87	13	0	0	0	0	100
Toplam	77	15	5	2	0	1	100

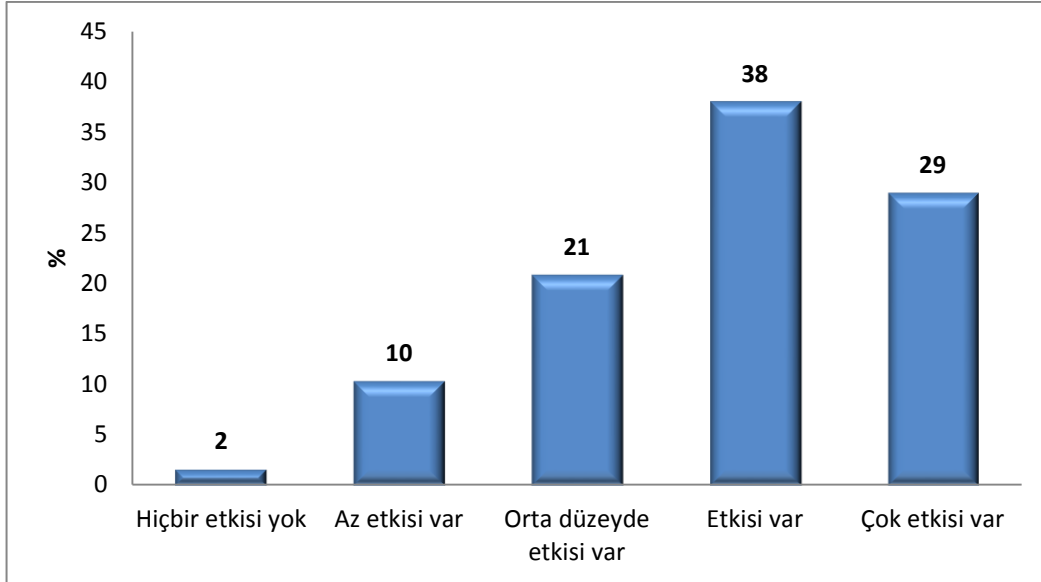
Ayrıca ankete katılanlardan sadece her gün araç kullananlar ile haftada 3-4 kez araç kullananların %3'ü son bir yıl içerisinde 3'den fazla trafik cezası almıştır.

Tablo 2.2.6. Araç kullanım durumuna göre son 1 yıl içerisinde trafik cezası alma sıklığı (%)

	1 kez	2 kez	3 kez	3'den fazla	Toplam
Her gün	74	19	4	3	100
Haftada 3-4 kez	73	21	3	3	100
Haftada 1-2 kez	75	17	8	0	100
Ayda 3-4 kez	78	22	0	0	100
Çok daha seyrek	67	33	0	0	100

2.3. Kötü Hava Koşulları ve Seyahat

Bu bölümde ankete katılanların kötü hava koşullarındaki sürüş davranışları, aldıkları önlemler, kötü hava koşulları nedeniyle geçirdikleri trafik kazaları ve kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkilerine ilişkin sorulara verdikleri cevapların dağılımı incelenmiştir.

Grafik 2.3.1. “Sizce kötü hava koşulları trafik kazalarında ne derece etkilidir?”

Anketi cevaplayanlar dikkate alındığında %67’lik bir kesim kötü hava koşullarının trafik kazalarında etkili ve çok etkili olduğunu belirtirken, %21’i orta düzeyde etkili ve %10’u da az etkili olduğunu belirtmiştir. Kötü hava koşullarının trafik kazalarında hiçbir etkisi olmadığı görüşünde olan katılımcıların oranı ise %2’dir.

Tablo 2.3.1. Cinsiyete göre kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi (%)

	Hiçbir etkisi yok/ Az etkisi var	Orta düzeyde etkisi var	Etkisi var/ Çok etkisi var	Toplam
Erkek	12	21	67	100
Kadın	5	20	75	100

Cinsiyetlere göre kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi görüşleri incelendiğinde kadın katılımcılar daha yüksek oranda kötü hava koşullarının trafik kazalarında etkili olduğunu (%75) düşünmektedir. Kötü hava koşullarının trafik kazalarında az etkili olduğunu veya hiçbir etkisi olmadığı belirten kadın katılımcıların oranı %5 iken erkek katılımcılarda bu oran %12’dir.

Tablo 2.3.2. Eğitim seviyesine göre kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi (%)

	Hiçbir etkisi yok/ Az etkisi var	Orta düzeyde etkisi var	Etkisi var/ Çok etkisi var	Toplam
İlkokul	16	20	64	100
Ortaokul	14	23	63	100
Lise	13	19	69	100
Yüksekokul	12	20	68	100
Üniversite	11	22	67	100
Lisansüstü	11	21	68	100

Tablo 2.3.2 incelendiğinde katılımcıların eğitim seviyesi arttıkça, kötü hava koşullarının trafik kazalarına hiçbir etkisi olmadığı veya az etkisi olduğu yönünde görüş bildiren katılımcı oranının da düştüğü görülmektedir. Buna göre ilkokul mezunu katılımcıların %16'sı kötü hava koşullarının trafik kazalarında hiç etkili olmadığını veya az etkili olduğunu düşünürken bu oran eğitim seviyesi arttıkça %11'e düşmektedir.

Tablo 2.3.3. Araç kullanım sürelerine göre kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi (%)

	Hiçbir etkisi yok/ Az etkisi var	Orta düzeyde etkisi var	Etkisi var/ Çok etkisi var	Toplam
1 yıldan az	16	16	68	100
1-5 yıl	10	22	68	100
6-10 yıl	12	24	64	100
11-15 yıl	12	21	67	100
16-20 yıl	11	22	67	100
20 yıldan fazla	13	18	69	100

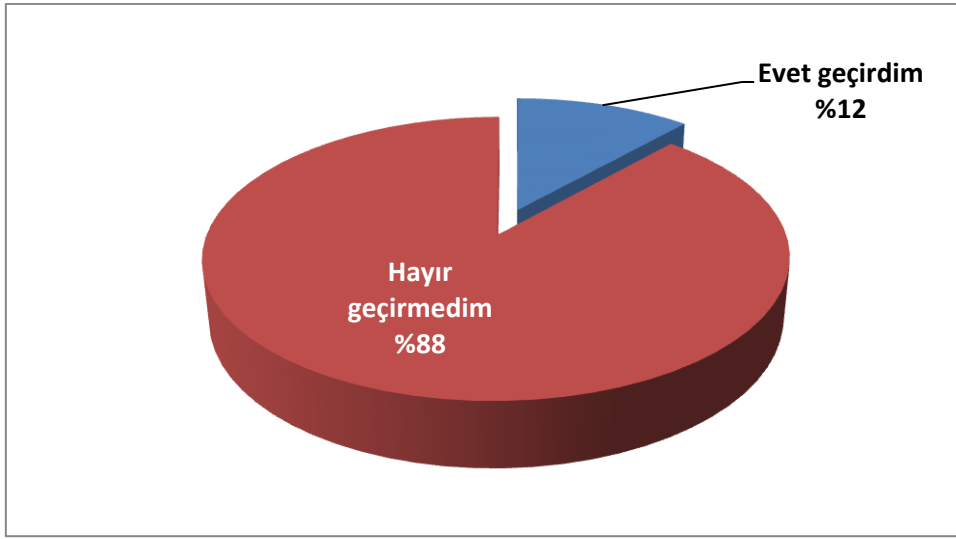
Katılımcıların araç kullanım sürelerine göre kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi görüşleri incelendiğinde 1 yıldan daha az süredir araç kullananlar daha fazla oranda (%16), kötü hava koşullarının trafik kazalarında hiçbir etkisinin olmadığını veya az etkisi olduğunu düşünmektedir.

Son bir yıl içerisinde trafik cezası alma durumuna göre katılımcıların kötü hava koşullarının trafik kazalarında etkisi yönünde belirttikleri görüşlerinde bir farklılık gözlemlenmemiştir. Her iki grupta da ankete katılanların %67'si kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi-çok etkisi var görüşündedir. Ancak, anket kapsamında, trafik cezası alma sıklığı arttıkça kötü hava koşullarının trafik kazalarında etkili olduğunu belirten katılımcı oranı da artmaktadır (Tablo 2.3.4).

Tablo 2.3.4. Trafik cezası alma sıklığına göre kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi (%)

	HİÇBİR etkisi yok/ Az etkisi var	Orta düzeyde etkisi var	Etkisi var/ Çok etkisi var	Toplam
1 kez	12	22	66	100
2 kez	10	19	71	100
3 kez	10	19	71	100
3'den fazla	6	19	75	100

Grafik 2.3.2. “Karayolu seyahatlerinizde kötü hava koşulları (Kar, buzlanma, tipi vb.) nedeniyle son 3 yıl içerisinde hiç kaza geçirdiniz mi?”

Katılımcıların %88 gibi büyük bir kısmı karayolu seyahatlerinde kötü hava koşulları (Kar, buzlanma, tipi vb.) nedeniyle son 3 yıl içerisinde hiç kaza geçirmemiştir. Kaza geçirenlerin %62’si şehiriçinde maddi hasarlı, %28’i şehirlerarası karayolunda maddi hasarlı, %4’ü şehirlerarası karayolunda yaralanmalı, %3’ü şehiriçinde yaralanmalı, %2’si şehirlerarası karayolunda ölümlü ve %1’i de şehiriçinde ölümlü kaza geçirdiğini belirtmiştir.

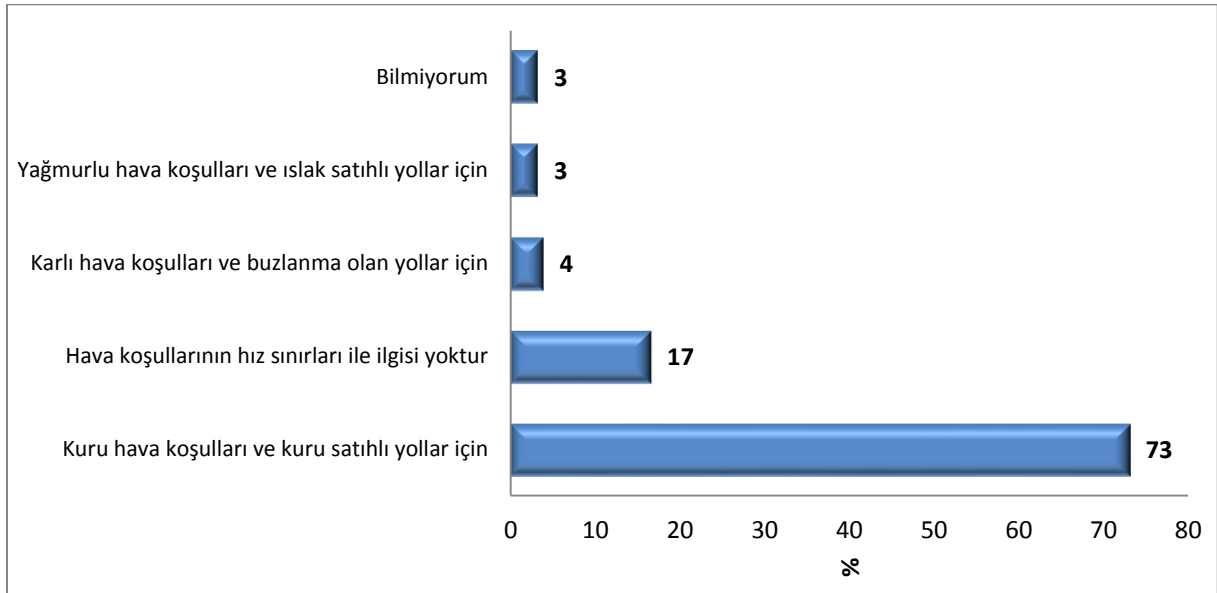
Tablo 2.3.5’de görüldüğü üzere son 3 yıl içerisinde kötü hava koşulları nedeniyle trafik kazası geçirenlerin kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi görüşleri incelendiğinde, kötü hava koşulları (Kar, buzlanma, tipi vb.) nedeniyle son 3 yıl içerisinde şehirlerarası karayolunda kaza geçiren katılımcılar şehiriçinde kaza geçiren katılımcılara göre daha yüksek oranda kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi olduğunu düşünmektedir.

Tablo 2.3.5. Karayolu seyahatlerinde kötü hava koşulları nedeniyle son 3 yıl içerisinde kaza geçirme durumuna göre kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi (%)

	Hiçbir etkisi yok/ Az etkisi var	Orta düzeyde etkisi var	Etkisi var/ Çok etkisi var	Toplam
Kaza Geçirmeyen	12	21	67	100
Şehir içinde maddi hasarlı	9	24	66	100
Şehirlerarası karayolunda maddi hasarlı	10	17	73	100
Şehir içinde yaralanmalı	11	22	67	100
Şehirlerarası karayolunda yaralanmalı	0	18	82	100
Şehir içinde ölümlü	0	0	100	100
Şehirlerarası karayolunda ölümlü	0	0	100	100

Yasal hız sınırlarının hangi hava koşullarında geçerli olduğu bilgi sorusuna Grafik 2.3.3’den de görüldüğü üzere ankete katılanların yaklaşık dörtte üçü (%73) yasal hız sınırlarının kuru hava koşulları ve kuru satırlı yollar için geçerli olduğunu bilmiştir. Soruyu yanlış cevaplayan katılımcıların oranı %24, “Bilmiyorum” diyenlerin oranı ise %3’tür.

Grafik 2.3.3. “Yasal hız sınırları (limitleri) hangi hava koşulları için geçerlidir?”

Tablo 2.3.6. Şehirlerarası seyahat mesafesine göre yasal hız sınırlarının hangi hava koşulları için geçerli olduğu (%)

	Yanlış Cevap	Doğru Cevap	Bilmeyen	Toplam
2.500 km ve daha az	26	70	4	100
2.501-5.000	26	71	3	100
5.001-7.500	26	71	3	100
7.501-10.000	22	76	2	100
10.000 km'den fazla	20	77	3	100

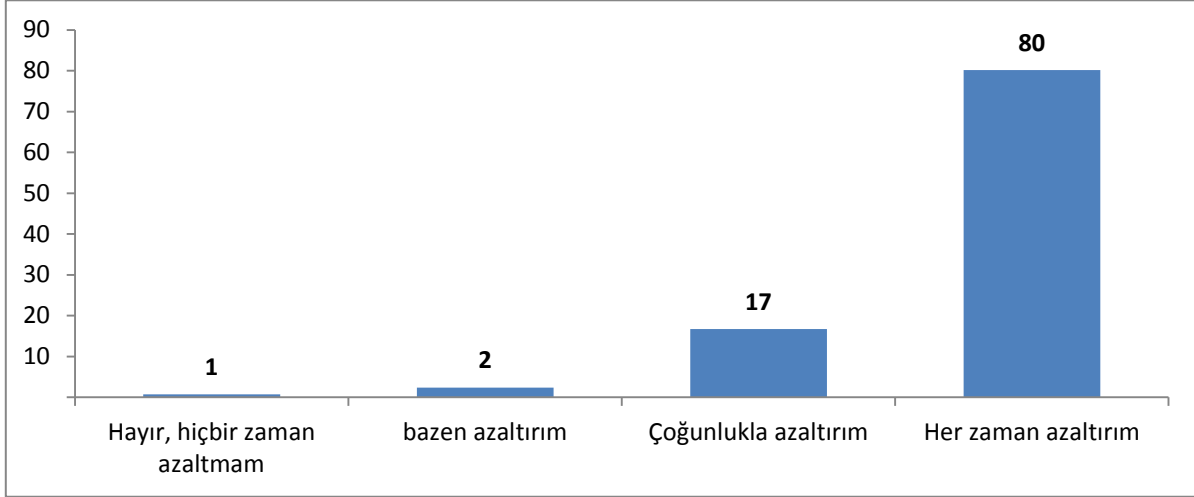
Tablo 2.3.6'dan görüldüğü üzere Şehirlerarası 7.501 km ve üzerinde seyahat eden katılımcıların yasal hız sınırlarının hangi hava koşulları için geçerli olduğunu bilme oranı daha az seyahat edenlere oranla daha fazladır.

Tablo 2.3.7. Yasal hız sınırlarının hangi hava koşulları için geçerli olduğuna ilişkin bilgi sorusuna göre kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi (%)

	Hiçbir etkisi yok/ Az etkisi var	Orta düzeyde etkisi var	Etkisi var/ Çok etkisi var	Toplam
Yanlış cevap veren	13	20	67	100
Doğru cevap veren	11	21	67	100
“Bilmiyorum” diyen	21	11	68	100

Yasal hız sınırlarının hangi hava koşullarda geçerli olduğunu “Bilmiyorum” diyen katılımcıların %21’i kötü hava koşullarının trafik kazalarında etkili olmadığını veya az etkili olduğunu düşünmektedir.

Katılımcıların kötü hava koşullarındaki (kar, buz, tipi) seyahat hızlarına ilişkin davranışları da araştırılmıştır. Bu soruya cevap veren katılımcıların %10’u kötü hava koşullarında şehirlerarası araç kullanmadıklarını ifade etmiştir. Kötü hava koşullarında araç kullanan katılımcılar dikkate alındığında %97’si gibi neredeyse tamamına yakını çoğunlukla veya her zaman hızını azaltmaktadır. Hiçbir zaman hızını azaltmadığını ifade eden sadece %1’lik bir kesim vardır.

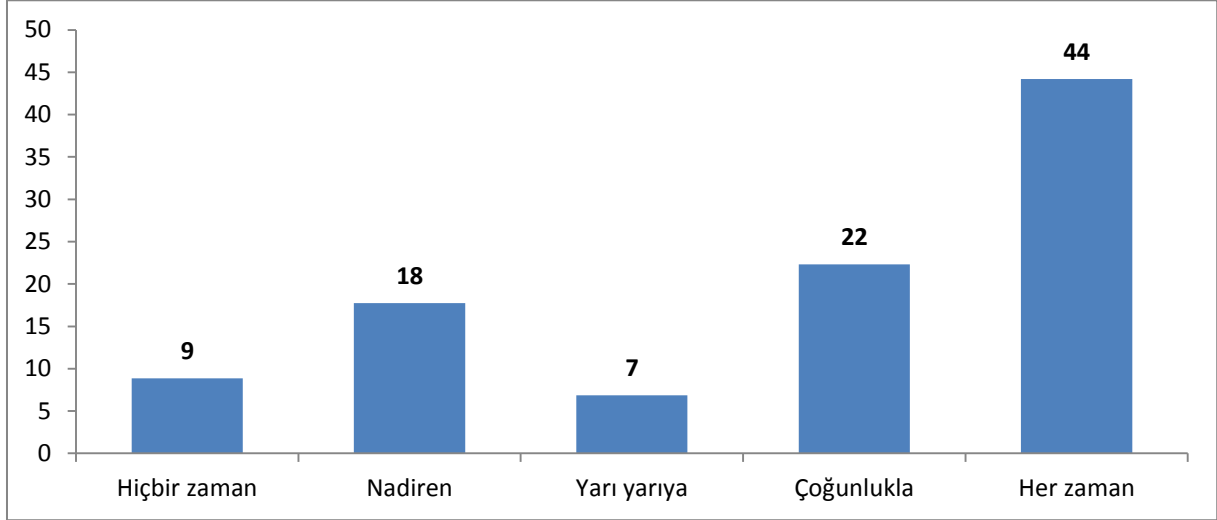
Grafik 2.3.4. “Kötü hava koşullarında (kar, buz, tipi) hız düşürülür, peki siz hızınızı azaltır mısınız?”

Yasal hız sınırlarının hangi hava koşullarında geçerli olduğunu doğru bilen katılımcıların %81’i kötü hava koşullarında hızını azalttığını ifade ederken bu oran yasal hız sınırlarının hangi hava koşullarında geçerli olduğunu “Bilmiyorum” diyen katılımcılarda %71’e inmektedir.

Tablo 2.3.8. Yasal hız sınırlarının hangi koşullar için geçerli olduğuna ilişkin bilgi sorusuna göre kötü hava koşullarında hız azaltma davranışı (%)

	Hiçbir zaman hız azaltmam	Bazen hız azaltırım	Çoğunlukla hız azaltırım	Her zaman hız azaltırım	Toplam
Yanlış cevap veren	1	4	17	78	100
Doğru cevap veren	1	2	16	81	100
“Bilmiyorum” diyen	0	5	24	71	100

Anket kapsamında karlı ve buzlu havalarda patinaj zinciri kullanma davranışı da ayrıca sorgulanmıştır. Bu soruya cevap veren katılımcıların %18’i kötü hava koşullarında şehirlerarası araç kullanmadıklarını ifade etmiştir. Kötü hava koşullarında araç kullanan katılımcılar dikkate alındığında %44’ü her zaman, %22’si çoğunlukla, %7’si yarı yarıya, %18’i nadiren patinaj zinciri kullanırken %9’u da hiçbir zaman kullanmamaktadır (Grafik 2.3.5). Cinsiyete göre incelediğimizde, kadın katılımcıların %35’i kötü hava koşullarında şehirlerarası seyahat etmezken, erkek katılımcılarda bu oran %17’dir. Bununla birlikte Tablo 2.3.9’dan da görüldüğü üzere kötü hava koşullarında şehirlerarası seyahat eden kadın katılımcılarda patinaj zinciri kullanım oranı erkek katılımcılara oranla daha yüksektir.

Grafik 2.3.5. “Karlı ve buzlu zeminlerde patinaj zinciri takar mısınız?”

Tablo 2.3.9. Cinsiyete göre karlı ve buzlu zeminlerde patinaj zinciri kullanımı (%)

	Kötü hava koşullarında şehirlerarası araç kullanmam	Hiçbir zaman/ Nadiren	Yarı yarıya	Çoğunlukla/ Her zaman	Toplam
Erkek	17	27	7	66	100
Kadın	35	21	2	77	100

Tablo 2.3.10. Şehirlerarası seyahat mesafesine göre karlı ve buzlu zeminlerde patinaj zinciri kullanımı (%)

	“Kötü hava koşullarında şehirlerarası araç kullanmam” diyenler	Hiçbir zaman/ Nadiren	Yarı yarıya	Çoğunlukla/ Her zaman	Toplam
2.500 km ve daha az	25	23	7	70	100
2.501-5.000	21	22	7	71	100
5.001-7.500	18	24	5	71	100
7.501-10.000	15	30	5	65	100
10.000 km den fazla	11	32	8	60	100

Tablo 2.3.10’den görüldüğü üzere son bir yıl içerisinde şehirlerarası karayolunda seyahat mesafesine göre katılımcıların karlı ve buzlu zeminlerde patinaj zinciri kullanım oranları incelendiğinde, yıl içerisinde daha az seyahat edenlerin kötü hava koşullarında şehirlerarası karayolunda araç kullanım oranları daha düşüktür. Bununla birlikte yıl içerisinde

daha az şehirlerarası karayolunda seyahat edenlerin patinaj zinciri kullanma oranları daha yüksektir.

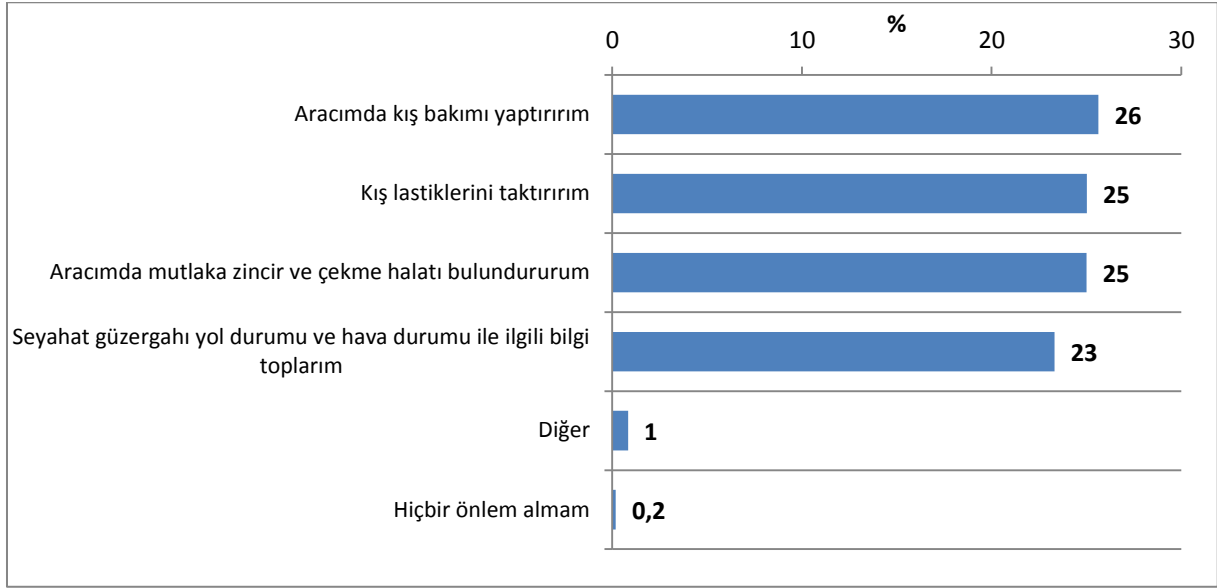
Tablo 2.3.11. Kışın karayoluyla şehirlerarası seyahate çıkmadan önce ne tür önlemler alırsınız?

	Sayı*	Alınan Önlemler Yüzdesi (%)	Toplam Katılımcı (N) İçerisindeki Yüzdesi (%)
Aracımda kış bakımı yaptırırım	1.351	26	66
Aracımda mutlaka zincir ve çekme halatı bulundururum	1.318	25	64
Kış lastiklerini taktırırım	1.319	25	64
Seyahat güzergahı yol durumu ve hava durumu ile ilgili bilgi toplarım	1.229	23	60
Diğer	44	1	2
Hiçbir önlem almam	10	0,2	0,5
Toplam	5.271	100	-
Kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili vb. günlerde) şehirlerarası araç kullanmam	364		18

*Birden çok seçenek işaretlenmiş olduğu için sayı toplamı değişmiştir. N=2.057 kişidir.

Kışın şehirlerarası seyahate çıkmadan önce alınan önlemler incelendiğinde, bu soruya cevap veren katılımcıların %18'i kötü hava koşullarında şehirlerarası araç kullanmadığını belirtmiştir. Anket kapsamında katılımcıların yaklaşık %65'i araçlarında kış bakımı yaptırmakta, zincir ve çekme halatı bulundurmakta veya kış lastiklerini taktırmakta, %60'ı da seyahat güzergahı yol durumu ve hava durumu ile ilgili bilgi toplamaktadır. Kışın kötü hava koşullarında şehirlerarası araç kullanan katılımcılar içerisinde seyahate çıkmadan önce yol durumu ile ilgili bilgi almakta dahil söz konusu önlemlerin hepsini alan katılımcıların oranı da %59'dur.

Kötü hava koşullarında şehirlerarası seyahate çıkmadan önce tüm önlemleri alan katılımcıların yasal hız sınırlarının hangi hava koşullarında geçerli olduğunu doğru bilme oranı (%78) tüm katılımcılara göre (%73) daha yüksektir.

Grafik 2.3.6. “Kışın şehirlerarası seyahate çıkmadan önce ne tür önlemler alırsınız?”

Tablo 2.3.12. Kötü hava koşullarında şehirlerarası seyahat etmeden önce tüm önlemleri aldığını belirten katılımcıların kötü hava koşullarında hız azaltma davranışı (%)

	Hiçbir zaman hız azaltmam	Bazen hız azaltırım	Çoğunlukla hız azaltırım	Her zaman hız azaltırım	Toplam
Tüm Önlemleri Alan (N=1.004)	1	2	10	87	100
Anket Geneli	1	2	17	80	100

Tüm önlemleri alarak şehirlerarası seyahate çıkan katılımcıların kötü hava koşullarında hız azaltma davranışları ayrıca incelendiğinde, her zaman hız azaltırım diyenlerin oranı genele göre %7 daha fazladır. Aynı zamanda bu grupta yer alan katılımcılarda karlı ve buzlu zeminlerde patinaj zinciri kullanma oranı da aynı şekilde daha yüksektir.

Tablo 2.3.13. Kötü hava koşullarında şehirlerarası seyahat etmeden önce tüm önlemleri aldığını belirten katılımcıların karlı ve buzlu zeminlerde patinaj zinciri kullanımı (%)

	Hiçbir zaman/ Nadiren	Yarı yarıya	Çoğunlukla/ Her zaman	Toplam
Tüm Önlemleri Alan (N=1.004)	20	7	73	100
Anket Geneli	27	7	66	100

Tablo 2.3.14. Kötü hava koşullarında şehirlerarası seyahat etmeden önce tüm önlemleri aldığını belirten katılımcıların yasal hız sınırlarının hangi hava koşulları için geçerli olduğunu bilme oranları (%)

	Yanlış Cevap	Doğru Cevap	“Bilmiyorum” diyen	Toplam
Tüm Önlemleri Alan (N=1.004)	20	78	2	100
Anket Geneli	24	73	3	100

Aynı şekilde ankete katılanlardan kötü hava koşullarında şehirlerarası seyahat etmeden önce tüm önlemleri aldığını belirten katılımcıların yasal hız sınırlarının hangi hava koşulları için geçerli olduğunu bilme oranı genele göre %5 daha fazladır.

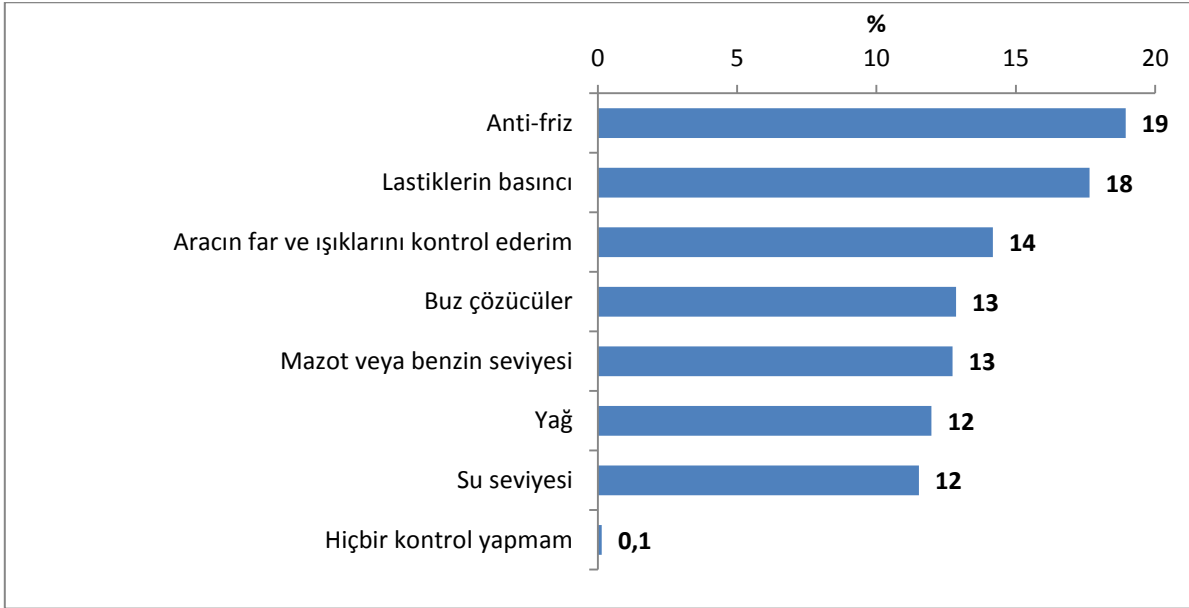
Ankette katılanların kışın şehirlerarası karayolu seyahatlerinde araçlarında neleri kontrol ettikleri de anket kapsamında sorulmuştur. Bu soruya cevap verenlerin %16’sı kötü hava koşullarında şehirlerarası araç kullanmadığını belirtmiştir. Anket kapsamında katılımcıların %86’sı araçlarında anti-frizi, %81’i de lastiklerin basıncını kontrol etmektedir.

Kötü hava koşullarında şehirlerarası seyahat eden edenler dikkate alındığında araçlarda en çok kontrol edilen unsurlar anti-friz, lastiklerin basıncı ile aracın far ve ışıkları olarak belirtmişlerdir. Aracında hiçbir kontrol yapmadığını belirten sadece 12 katılımcı olup bunların hepsi erkektir.

Tablo 2.3.15. Kışın şehirlerarası karayolu seyahatlerinizde aracınızda neleri kontrol edersiniz?

	Sayı*	Yapılan Kontroller Yüzdesi (%)	Toplam Katılımcı (N) İçerisindeki Yüzdesi (%)
Anti-friz	1.602	19	86
Buz çözücüler	1.087	13	59
Yağ	1.013	12	55
Mazot veya benzin seviyesi	1.077	13	58
Su seviyesi	975	12	53
Lastiklerin basıncı	1.493	18	81
Aracın far ve ışıklarını kontrol ederim	1.199	14	65
Hiçbir kontrol yapmam	12	0,1	0,6
Toplam	8.458	100	-
Kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili vb. günlerde) şehirlerarası araç kullanmam	338		16

* Birden çok seçenek işaretlenmiş olduğu için sayı toplamı değişmiştir. N=2.057 kişidir

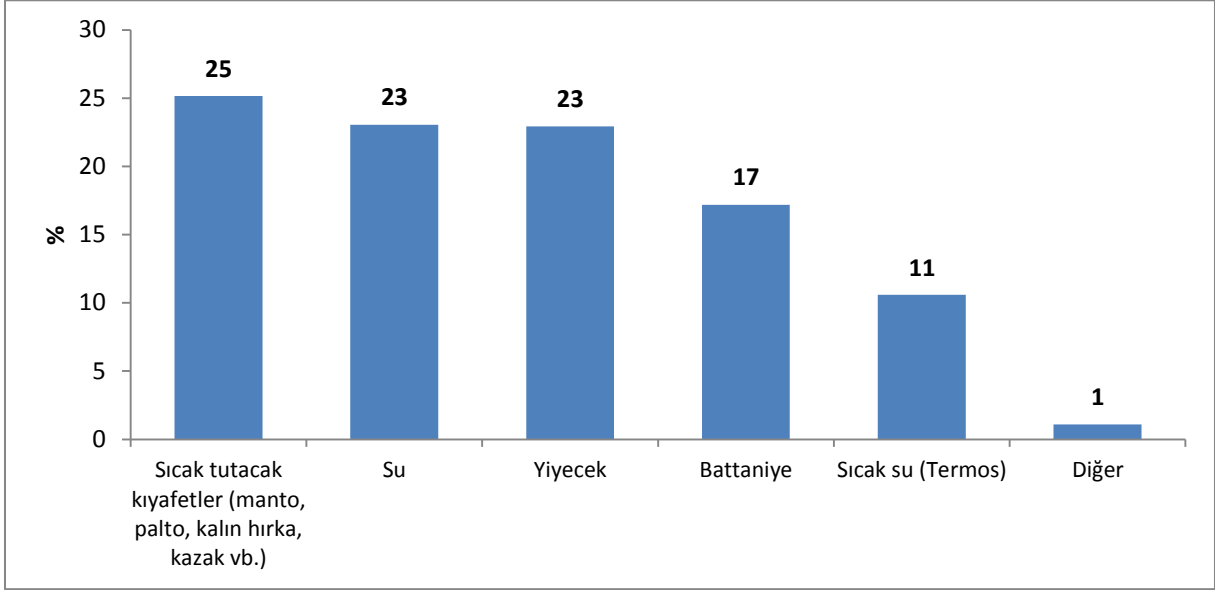
Grafik 2.3.7. “Kışın şehirlerarası karayolu seyahatlerinizde aracınızda neleri kontrol edersiniz?”

Kötü hava koşullarında karayoluyla şehirlerarası seyahatlerinde araçlarında neleri bulduklarını sorusuna ankete katılanların %67’si araçlarında sıcak tutacak kıyafetler (manto, palto, kalın hırka, kazak vb.), %61’i de yiyecek ve su bulduklarını belirtmişlerdir. Bu soruya cevap verenlerin %19’u kötü hava koşullarında şehirlerarası araç kullanmadığını belirtmiştir.

Tablo 2.3.16. Kötü hava koşullarında (karlı, buzlu ve tipili günlerde şehirlerarası yollarda seyahate çıktığınızda) aracınızda neleri buldurursunuz?

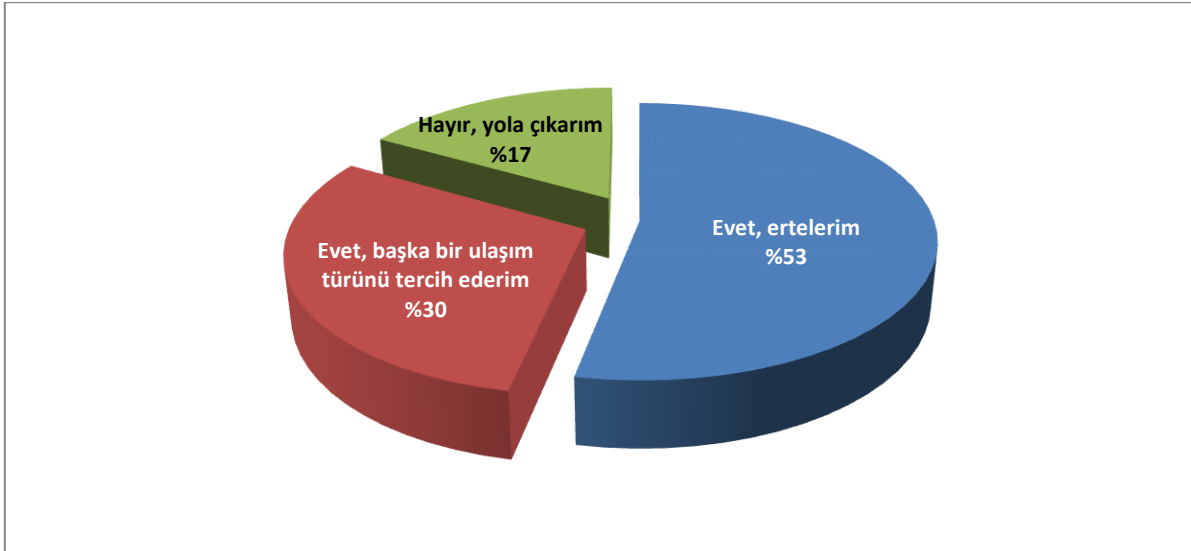
	Sayı*	Araçta Bulundurulanlar Yüzdesi (%)	Toplam Katılımcı (N) İçerisindeki Yüzdesi (%)
Battaniye	935	17	45
Yiyecek	1.247	23	61
Su	1.254	23	61
Sıcak su (Termos)	576	11	28
Sıcak tutacak kıyafetler (manto, palto, kalın hırka, kazak vb.)	1.368	25	67
Diğer	59	1	3
Toplam	5.439	100	-
Kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili vb. günlerde) şehirlerarası araç kullanmam	401		19

* Birden çok seçenek işaretlenmiş olduğu için sayı toplamı değişmiştir. N=2.057 kişidir

Grafik 2.3.8. “Kötü hava koşullarında (karlı, buzlu ve tipili günlerde şehirlerarası yollarda seyahate çıktığınızda) aracınızda neleri bulundurursunuz?”

Kötü hava koşullarında (karlı, buzlu ve tipili günlerde şehirlerarası yollarda) seyahate çıkanlar dikkate alındığında, katılımcılar araçlarında en çok sıcak tutacak kıyafetler (manto, palto, kalın hırka, kazak vb.) bulundurmaya dikkat etmektedirler. Bunu sırasıyla su, yiyecek ve battaniye izlemektedir.

Grafik 2.3.9. “Kötü hava koşullarında karayolu ile yapacağınız şehirlerarası seyahat planlarınızda değişiklik yapar mısınız?”

Ankete katılanların kötü hava koşullarının seyahat planlarına etkisi incelendiğinde katılımcıların %53’ü kötü hava koşullarında karayolu ile yapacağı şehirlerarası seyahati erteleyeceğini, %30’u başka bir ulaşım türünü tercih edeceğini ve %17’si de seyahat planında bir değişiklik yapmayarak yola çıkacağını belirtmiştir.

Tablo 2.3.17. Cinsiyete göre kötü hava koşullarının şehirlerarası karayolu seyahat planlarına etkisi (%)

	Ertelerim	Başka bir ulaşım türünü tercih ederim	Yola çıkarım	Toplam
Erkek	53	30	17	100
Kadın	62	31	7	100

Cinsiyete göre kötü hava koşullarının şehirlerarası karayolu seyahat planlarına etkisi incelendiğinde, kadın katılımcıların sadece %7’si yola çıkacağını belirtirken, %62’si seyahatini erteleyeceğini ve %31’i de başka bir ulaşım türünü tercih edeceğini ifade etmiştir.

Ankete katılanlar yaş gruplarına göre incelediğinde, kötü hava koşullarında karayolu ile şehirlerarası seyahat etme eğilimleri yaş ilerledikçe azalmaktadır. 18-34 yaş grubundaki katılımcıların %21’i seyahate çıkacağını belirtirken bu oran 45-54 yaş grubundaki ve 55 yaş ve üzerindeki katılımcılarda %10’lara kadar gerilemektedir. Seyahati erteleme eğilimi ise en yüksek 45-54 yaş grubunda olup, başka bir ulaşım türü tercihi de en fazla 55 yaş ve üzerindeki katılımcıların içerisinde yer almaktadır.

Tablo 2.3.18. Yaş aralıklarına göre kötü hava koşullarının şehirlerarası karayolu seyahat planlarına etkisi (%)

	Ertelerim	Başka bir ulaşım türünü tercih ederim	Yola çıkarım	Toplam
18-34	50	29	21	100
35-44	55	28	17	100
45-54	58	32	10	100
55 yaş ve üzeri	52	37	11	100

Son bir yıl içerisinde karayolu ile daha çok seyahat eden katılımcıların kötü hava koşullarında yola çıkma eğilimleri daha az seyahat edenlere kıyasla yüksektir. 2.500 km. ve daha az seyahat edenlerin %11’i yola çıkacağını ifade ederken bu oran 10.000 km. ve üzerinde seyahat edenlerde %23’e kadar çıkmaktadır.

Tablo 2.3.19. Karayolu ile şehirlerarası seyahat mesafesine göre kötü hava koşullarının şehirlerarası karayolu seyahat planlarına etkisi (%)

	Ertelerim	Başka bir ulaşım türünü tercih ederim	Yola çıkarım	Toplam
2.500 km daha az	54	35	11	100
2.501-5.000	54	31	15	100
5.001-7.500	51	33	16	100
7.501-10.000	55	29	16	100
10.000 km den fazla	53	25	23	100

Son bir yıl içerisinde trafik cezası alma durumuna göre kötü hava koşullarının seyahat planlarına etkisi incelendiğinde, trafik cezası almayanların %7’si yola çıkacağını, %31’i başka bir ulaşım türünü tercih edeceğini ve %62’si de seyahatlerini erteleyeceğini belirtmiştir.

Tablo 2.3.20. Trafik cezası alma durumuna göre kötü hava koşullarının şehirlerarası karayolu seyahat planlarına etkisi (%)

	Ertelerim	Başka bir ulaşım türünü tercih ederim	Yola çıkarım	Toplam
Ceza Alan	53	30	17	100
Ceza Almayan	62	31	7	100

Anket kapsamında son 3 yıl içerisinde kötü hava koşullarında trafik kazası geçirenlerin kötü hava koşullarının seyahat planlarına etkisi görüşleri Tablo 2.3.21’de verilmiştir. Şehirlerarası karayolu seyahatinde kötü hava koşulları nedeniyle son 3 yıl içerisinde kaza geçirmeyen veya maddi hasarlı kaza geçiren katılımcıların kötü hava koşullarında karayolu ile seyahate çıkma eğilimi daha fazla iken bu oran yaralanmalı kaza geçirenlerde %9’dur. Bununla birlikte şehirlerarası karayolunda ölümlü kaza geçiren katılımcı sayısı sadece 4 kişi olup tamamı da kötü hava koşullarında yola çıkmayacaklarını ifade etmiştir.

Kötü hava koşullarında karayolu ile şehirlerarası seyahatlerini ertelemeyip yola çıkacağını belirten katılımcıların %94’ü hızını çoğunlukla veya her zaman azaltmakta, %55’i de karlı ve buzlu zeminlerde çoğunlukla/her zaman patinaj zinciri takmaktadır. Kötü hava koşullarında karayolu ile şehirlerarası seyahate çıkmadan önce aldıkları önlemleri incelediğimizde, yaklaşık %80’i kış lastiklerini taktırdığını, yola çıkmadan önce aracında kış bakımını yaptırdığını veya aracında mutlaka zincir ve çekme halatı bulundurduğunu ifade etmiştir. Seyahat güzergahı yol durumu ve hava durumu ile ilgili bilgi alma oranı ise %71’dir.

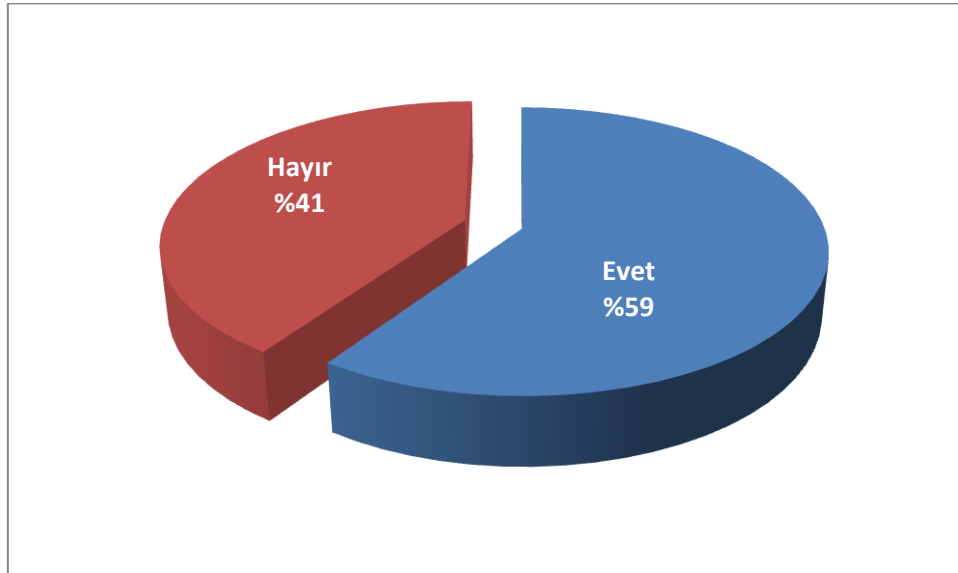

Tablo 2.3.21. Şehirlerarası karayolu seyahatlerinde kötü hava koşulları nedeniyle son 3 yıl içerisinde kaza geçirme durumuna göre kötü hava koşullarının şehirlerarası karayolu seyahat planlarına etkisi (%)

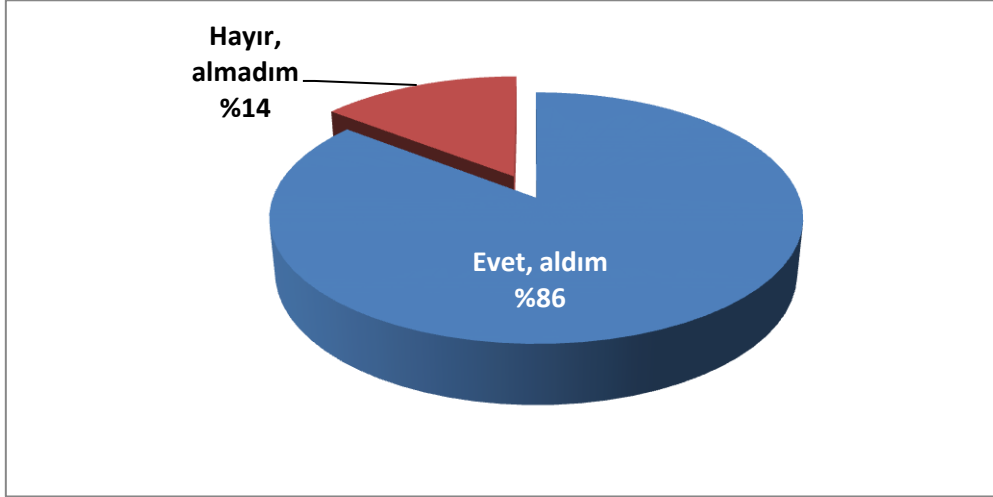
	Ertelerim	Başka bir ulaşım türünü tercih ederim	Yola çıkarım	Toplam
Kaza Geçirmeyen	53	30	17	100
Maddi Hasarlı Kaza	55	20	25	100
Yaralanmalı Kaza	73	18	9	100
Ölümlü Kaza	50	50	0	100

2.4. 2014-2015 Kış Mevsimi Kar Mücadelesi

Bu bölümde ankete katılıp sadece 2014-2015 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içerisinde kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolunda seyahat edenlerin 2014-2015 kış mevsimine ilişkin kar mücadelesi ile ilgili görüşleri incelenmiş, seyahat etmeyen katılımcıların anketi sonlandırılmıştır. Ankete katılanların yarısından fazlası (%59) (1.223 kişi) 2014-2015 kış mevsimi içerisinde kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolunda seyahat etmiştir.

Grafik 2.4.1. “2014-2015 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içerisinde kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolunda seyahat ettiniz mi?”

Grafik 2.4.2. “Bu seyahatinizden önce yol durumu ile ilgili bilgi aldınız mı?”

2014-2015 kış mevsimi içerisinde kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolunda seyahat eden katılımcıların %86’sı seyahatlerinden önce yol durumu ile ilgili bilgi aldığını, %14’ü de bilgi almadığını belirtmiştir. Kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolunda seyahat etmeden önce yol durumu ile ilgili bilgi alan erkek katılımcı oranı kadın katılımcılara oranla daha fazladır. Ayrıca katılımcıların eğitim seviyesi, yaşı ve karayolu ile yaptığı şehirlerarası seyahat mesafesi arttıkça bilgi alma oranı da artış göstermektedir. İlkokul mezunu olan katılımcıların %77’si bilgi aldığını belirtirken lisansüstü mezunlarında bu oran %93’e çıkmaktadır.

Tablo 2.4.1. Cinsiyete göre şehirlerarası karayolunda seyahat etmeden önce yol durumu ile ilgili bilgi alma durumu (%)

	Bilgi Aldım	Bilgi Almadım	Toplam
Erkek	86	14	100
Kadın	77	23	100

Tablo 2.4.2. Yaşa göre şehirlerarası karayolunda seyahat etmeden önce yol durumu ile ilgili bilgi alma durumu (%)

	Bilgi Aldım	Bilgi Almadım	Toplam
18-34	82	18	100
35-44	87	13	100
45-54	90	10	100
55-64	88	12	100
65 yaş ve üzeri	90	10	100

Tablo 2.4.3. Şehirlerarası seyahat mesafesine göre şehirlerarası karayolunda seyahat etmeden önce yol durumu ile ilgili bilgi alma durumu (%)

	Bilgi Aldım	Bilgi Almadım	Toplam
2500 km ve daha az	79	21	100
2501-5000	82	18	100
5001-7500	88	12	100
7501-10000	86	14	100
10000 km den fazla	89	11	100

Tablo 2.4.4. Eğitim durumuna göre şehirlerarası karayolunda seyahat etmeden önce yol durumu ile ilgili bilgi alma durumu (%)

	Bilgi Aldım	Bilgi Almadım	Toplam
İlkokul	77	23	100
Ortaokul	84	16	100
Lise	83	17	100
Yüksekokul	86	14	100
Üniversite	86	14	100
Lisansüstü	93	7	100

2014-2015 kış mevsimi içerisinde kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolunda seyahat etmeden önce yol durumu ile ilgili bilgi almayan katılımcıların %17'si kötü hava koşullarının trafik kazalarına hiç etkisi olmadığı veya az etkisi olduğunu düşünürken bilgi alan katılımcılarda bu oran %11'e düşmektedir.

Tablo 2.4.5. Şehirlerarası karayolunda seyahat etmeden önce yol durumu ile ilgili bilgi alma durumuna göre kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi (%)

	Hiçbir etkisi yok/ Az etkisi var	Orta düzeyde etkisi var	Etkisi var/ Çok etkisi var
Bilgi Alan	11	19	69
Bilgi Almayan	17	23	60

Anket kapsamında, 2014-2015 kış mevsimi içerisinde kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolunda seyahat eden katılımcılar seyahatlerinden önce yol durumu ile ilgili bilgiyi en çok görsel medyadan aldıklarını belirtmişlerdir. KGM internet sitesi (Yol Durumu ve Güzergah Analizi, Kapalı Yollar) ikinci sırada yer alırken, sosyal medya ve seyahat eden diğer kişiler de en çok başvurulan üçüncü ve dördüncü bilgi

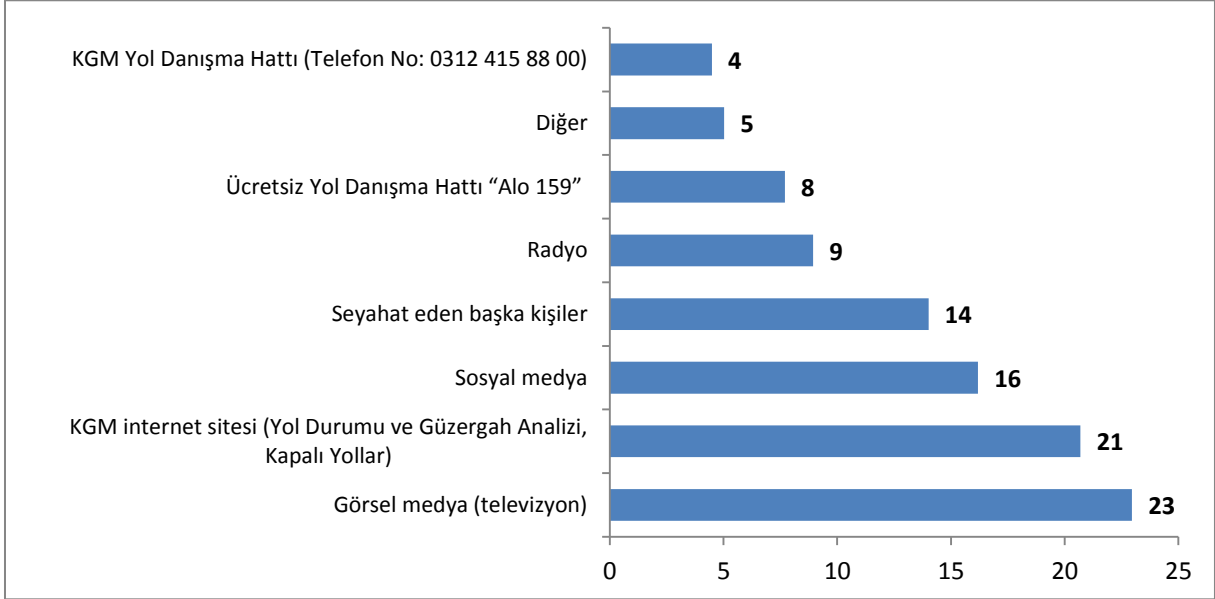

kaynaklarıdır. Ücretsiz yol danışma hattı “Alo 159” ve KGM yol danışma hattı (Telefon No: 0312 415 88 00) ise alt sıralarda gelmektedir.

Tablo 2.4.6. Kötü hava koşullarında karayoluyla şehirlerarası seyahate çıkmadan önce hangi kaynaktan bilgi aldınız?

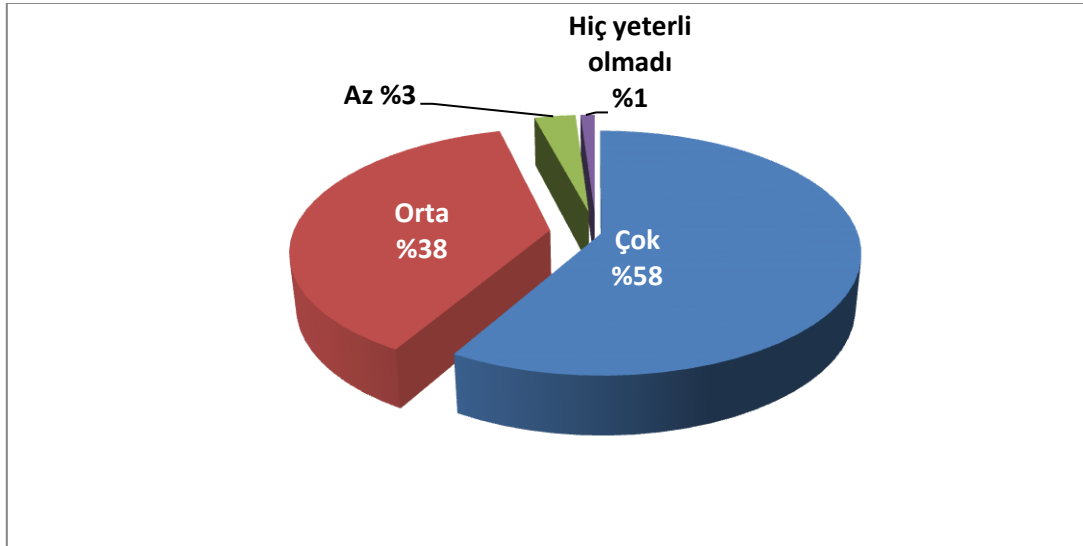
	Sayı*	Bilgi Alınan Kaynak Yüzdesi (%)	2014-2015 Kış Mevsimi Kötü Hava Koşullarında Şehirlerarası Karayolunda Seyahat Eden ve Yol Durumu Hakkında Bilgi Alan Toplam Katılımcı (N) İçerisindeki Yüzdesi (%)
Görsel medya (televizyon)	516	23	49
KGM internet sitesi (Yol Durumu ve Güzergah Analizi, Kapalı Yollar)	465	21	44
Sosyal medya	364	16	35
Seyahat eden başka kişiler	315	14	30
Radyo	201	9	19
Ücretsiz Yol Danışma Hattı “Alo 159”	173	8	17
Diğer	113	5	11
KGM Yol Danışma Hattı (Telefon No: 0312 415 88 00)	101	4	10
Toplam	2.248	100	-

*Birden çok seçenek işaretlenmiş olduğu için sayı toplamı değişmiştir. N=1.046 kişidir.

Grafik 2.4.3. "Hangi kaynaktan bilgi aldınız?"

2014-2015 kış mevsimi içerisinde kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolu seyahatlerinden önce yol durumu ile ilgili bilgi aldığını belirten katılımcıların %58'i aldıkları bilginin çok ve %38'i orta derecede yeterli olduğunu belirtirken, %3'ü az yeterli ve %1'i de hiç yeterli olmadığını belirtmiştir.

Grafik 2.4.4. "Aldığınız bilgi sizin için ne derecede yeterli oldu?"

Tablo 2.4.7. Aldığınız bilgi sizin için ne derecede yeterli oldu? (%)

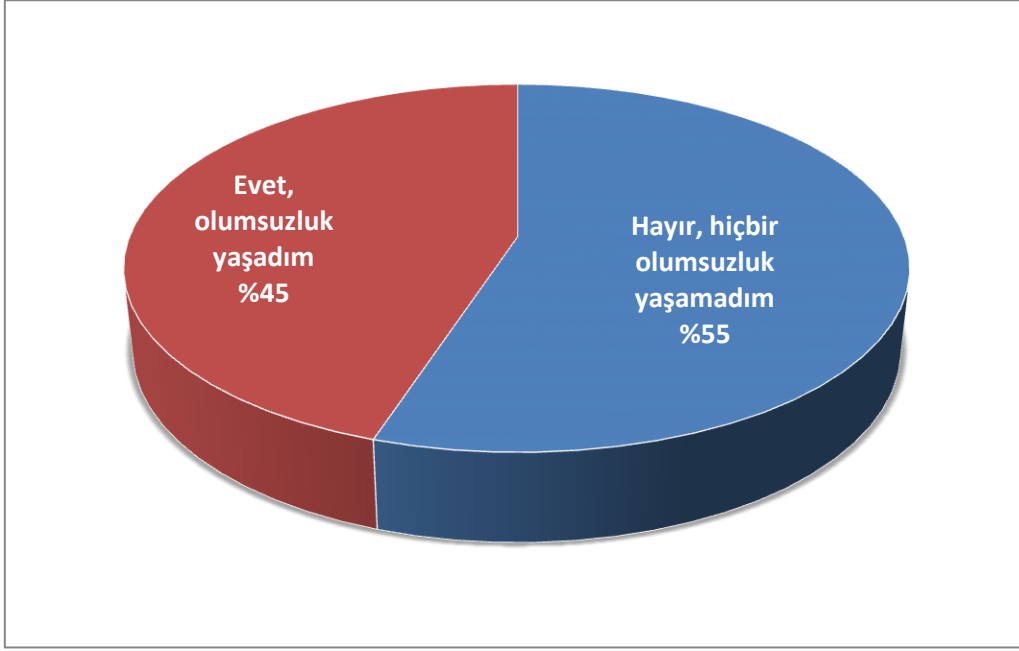
	Çok	Orta	Az	Hiç yeterli olmadı	Toplam
KGM internet sitesi (Yol Durumu ve Güzergah Analizi, Kapalı Yollar)	69	29	1	1	100
KGM Yol Danışma Hattı (Telefon No: 0312 415 88 00)	70	22	4	4	100
Ücretsiz Yol Danışma Hattı “Alo 159”	71	23	4	3	100
Görsel medya (televizyon)	59	38	2	1	100
Radyo	64	36	0	0	100
Sosyal medya	56	41	2	1	100
Seyahat eden başka kişiler	61	37	2	0	100
Diğer	65	32	2	1	100

*Birden çok seçenek işaretlenmiş olduğu için sayı toplamı değişmiştir. N=1.046 kişidir.

Anket kapsamında bilgi kaynaklarının yeterliliğini incelediğimizde, KGM’ye ait kaynaklardan alınan bilgilerin katılımcılar için diğer kaynaklara kıyasla daha çok yeterli olduğu görülmektedir. KGM Yol Danışma Hattı ve Ücretsiz Yol Danışma Hattı “Alo 159” her ne kadar ankete katılanlar tarafından çok sık kullanılmasa da bu kaynaklardan alınan bilginin yeterliliği %70’ler seviyesindedir.

Bununla birlikte anket kapsamında katılımcılara 2014-2015 kış mevsiminde şehirlerarası karayolu seyahatlerinde herhangi bir olumsuzluk yaşayıp yaşamadıkları sorulmuş 2014-2015 kış mevsimi içerisinde şehirlerarası karayolu ile seyahat eden katılımcıların %55’i (toplam katılımcıların %33’ü) kötü hava koşulları nedeniyle herhangi bir olumsuzluk yaşamazken %45’i (toplam katılımcıların %27’si, yaklaşık dörtte biri) yaşadığını belirtmiştir.

Anket kapsamında en fazla yaşanan olumsuzluk kar ve tipi nedeniyle görüş mesafesinin düşmesi sonucu ulaşımın zor sağlanması ve seyahatlerin uzamasıdır. İkinci sırada kötü hava koşulu nedeniyle öndeki araçların (tır, kamyon, otomobil vb.) yolda kayması sonucu yolda çok beklemek durumunda kalmalar, üçüncü sırada ise öndeki araçların yeterli önlemleri almaması (zincir takmaması gibi) nedeniyle gerçekleşen yolda kalmalar gelmektedir. Kendi aracında yeterli önlemleri almadığı için yolda kaldığını belirtenlerin olumsuzluk yaşadığını belirten katılımcı içerisindeki oranı sadece %8’dir (44 Kişi).

Grafik 2.4.5. “Kötü hava koşulları nedeniyle 2014-2015 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içerisinde şehirlerarası karayolu seyahatlerinizde herhangi bir olumsuzluk yaşadınız mı?”

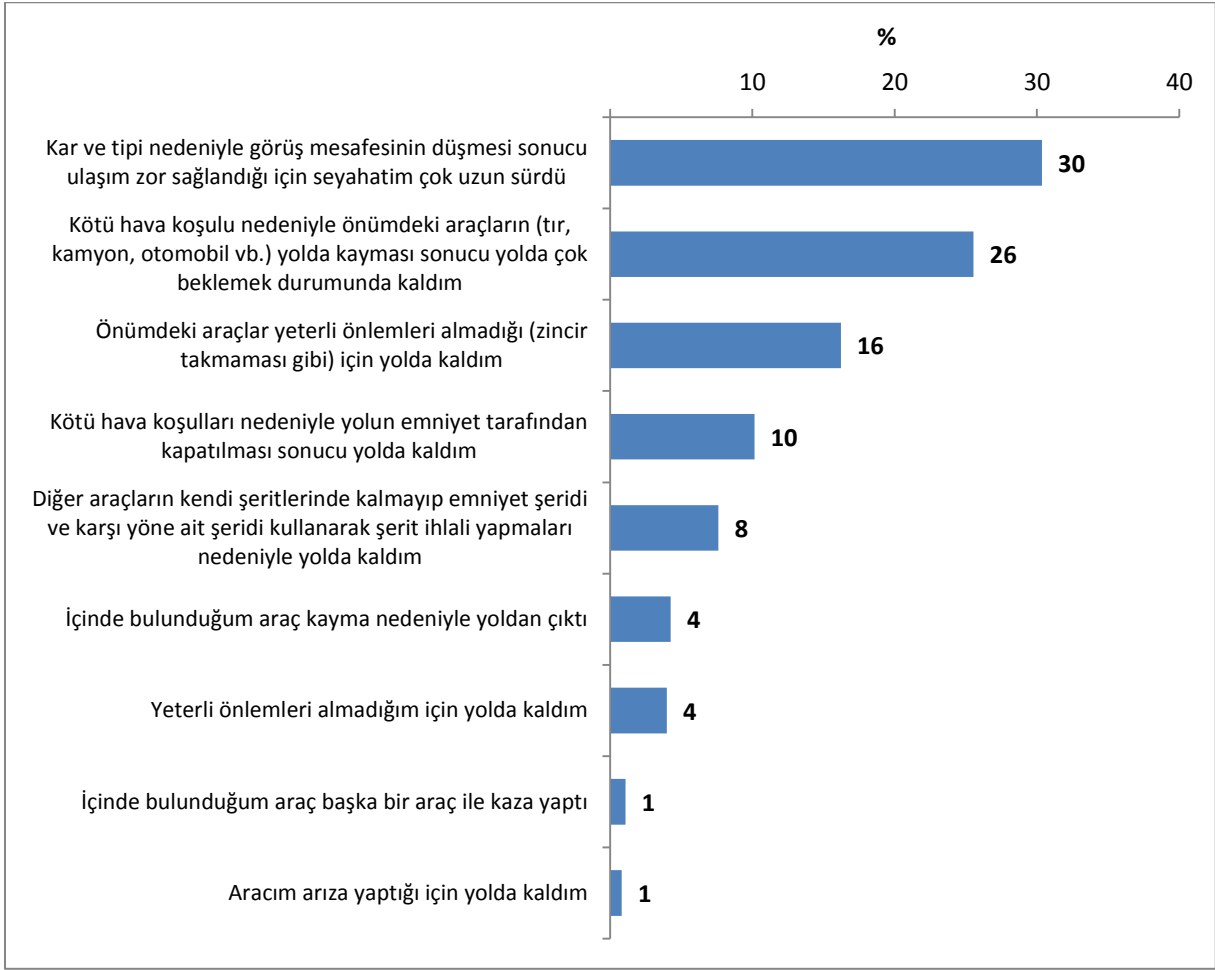
Hiçbir olumsuzluk yaşamadığını belirten katılımcıların %60’ı çoğunlukla veya her zaman, %6’sı da yarı yarıya karlı ve buzlu zeminlerde patinaj zinciri taktığını ve %97’si kötü hava koşullarında (kar, buz, tipi) hızını çoğunlukla/her zaman azalttığını belirtmiştir. Seyahate çıkmadan önce yol durumu ile ilgili bilgi alma oranı ise %85 olup bu bilgiyi en çok görsel medya ve KGM internet sitesinden almışlardır. Bu katılımcılar genelden farklı bir özellik göstermemektedir.

Ayrıca karayolu ile son bir yıl içerisinde daha çok şehirlerarası seyahat eden katılımcılarda olumsuzluk yaşama oranı da düşmektedir. Son bir yıl içerisinde 5.000 km’den az seyahat eden katılımcıların %65’i olumsuzluk yaşadığını belirtirken bu oran 10.000 km’nin üzerinde seyahat eden katılımcılarda %46’ya gerilemektedir.

Tablo 2.4.8. Kötü hava koşulları nedeniyle 2014-2015 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içerisinde şehirlerarası karayolu seyahatlerinizde nasıl bir olumsuzluk yaşadınız?

	Sayı*	Yaşanan Olumsuzluk İçerisindeki Yüzdesi (%)	Toplam Olumsuzluk Yaşayan Katılımcı (N) İçerisindeki Yüzdesi (%)
Aracım arıza yaptığı için yolda kaldım	9	1	2
Yeterli önlemleri almadığım için yolda kaldım	44	4	8
İçinde bulunduğum araç başka bir araç ile kaza yaptı	12	1	2
İçinde bulunduğum araç kayma nedeniyle yoldan çıktı	47	4	9
Kar ve tipi nedeniyle görüş mesafesinin düşmesi sonucu ulaşım zor sağlandığı için seyahatim çok uzun sürdü	335	30	61
Kötü hava koşulu nedeniyle önümdeki araçların (tır, kamyon, otomobil vb.) yolda kayması sonucu yolda çok beklemek durumunda kaldım	282	26	51
Önümdeki araçlar yeterli önlemleri almadığı (zincir takmaması gibi) için yolda kaldım	179	16	33
Kötü hava koşulları nedeniyle yolun emniyet tarafından kapatılması sonucu yolda kaldım	112	10	20
Diğer araçların kendi şeritlerinde kalmayıp emniyet şeridi ve karşı yöne ait şeridi kullanarak şerit ihlali yapmaları nedeniyle yolda kaldım	84	8	15
Toplam	1.104	100	-

*Birden çok seçenek işaretlenmiş olduğu için sayı toplamı değişmiştir. N=550 kişidir.

Grafik 2.4.6. “Kötü hava koşulları nedeniyle 2014-2015 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içerisinde şehirlerarası karayolu seyahatlerinizde nasıl bir olumsuzluk yaşadınız?”

2014-2015 kış mevsimi içerisinde kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolunda seyahat etmeden önce yol durumu ile ilgili bilgi almayan katılımcıların %58’i bir olumsuzluk yaşamadığını belirtirken en fazla yaşanan olumsuzluk %30 ile kar ve tipi nedeniyle görüş mesafesinin düşmesi sonucu ulaşımın zor sağlanması ve seyahatlerin uzaması olmuştur.

Araştırma kapsamında, katılımcıların 2014-2015 kış mevsimi içerisinde hangi illerin sınırları içerisinde kötü hava koşulları nedeniyle şehirlerarası karayolu seyahatlerinde olumsuzluk yaşadıkları ayrıca sorgulanmıştır. En fazla olumsuzluk yaşanan iller sırasıyla **Ankara, Bolu, İstanbul, Afyonkarahisar ve Konya** olarak ortaya çıkmıştır. Tablo 2.4.9’da olumsuzluk yaşanan iller sırasıyla verilmektedir.

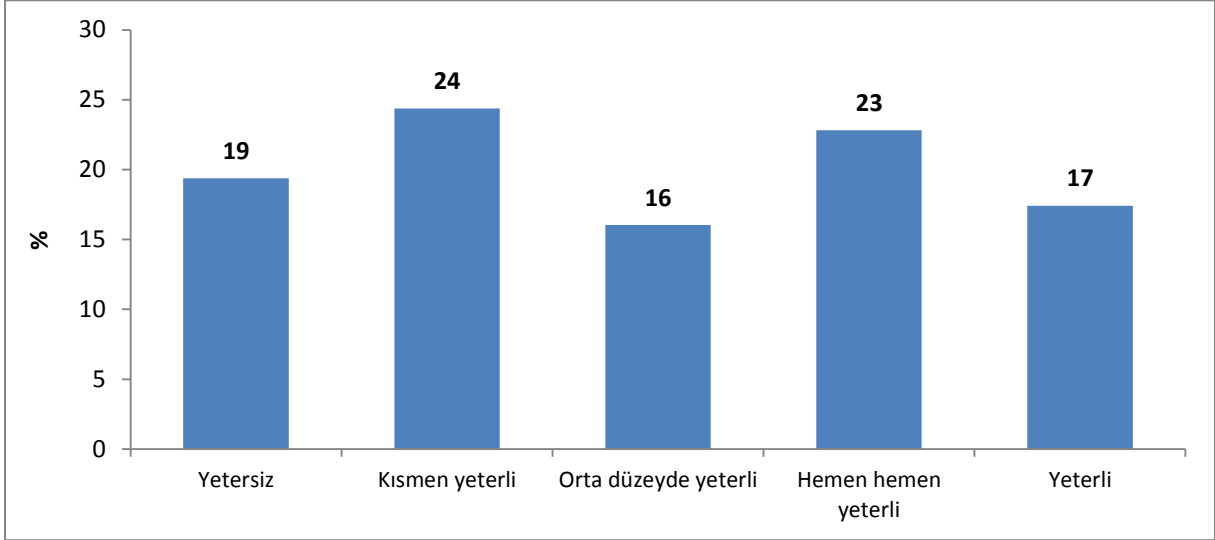
Tablo 2.4.9. Kötü hava koşulları nedeniyle şehirlerarası karayolu seyahatlerinde olumsuzluk yaşanan iller

İl Adı	Sayı*	Yaşanan Olumsuzluk Yüzdesi (%)	Toplam Olumsuzluk Yaşayan Katılımcı (N) İçerisindeki Oranı (%)
Ankara	86	7	16
Bolu	79	6	14
İstanbul	78	6	14
Afyonkarahisar	76	6	14
Konya	63	5	11
Bursa	37	3	7
Kayseri	37	3	7
Sivas	35	3	6
Balıkesir	33	3	6
Erzurum	30	2	5
Kütahya	29	2	5
Eskişehir	28	2	5
Diğer iller	661	52	-
Toplam	1.272	100	-

*Birden çok seçenek işaretlenmiş olduğu için sayı toplamı değişmiştir. N=550 kişidir.

Şehirlerarası karayolu seyahatlerinde 2014-2015 kış mevsimi içerisinde kötü hava koşulları nedeniyle olumsuzluk yaşayan katılımcılar bu olumsuzlukları %14'ü İstanbul, %16'sı Ankara, %14'ü Bolu, %14'ü Afyonkarahisar ve %11'i de Konya ilinin sınırları içerisinde yaşamışlardır.

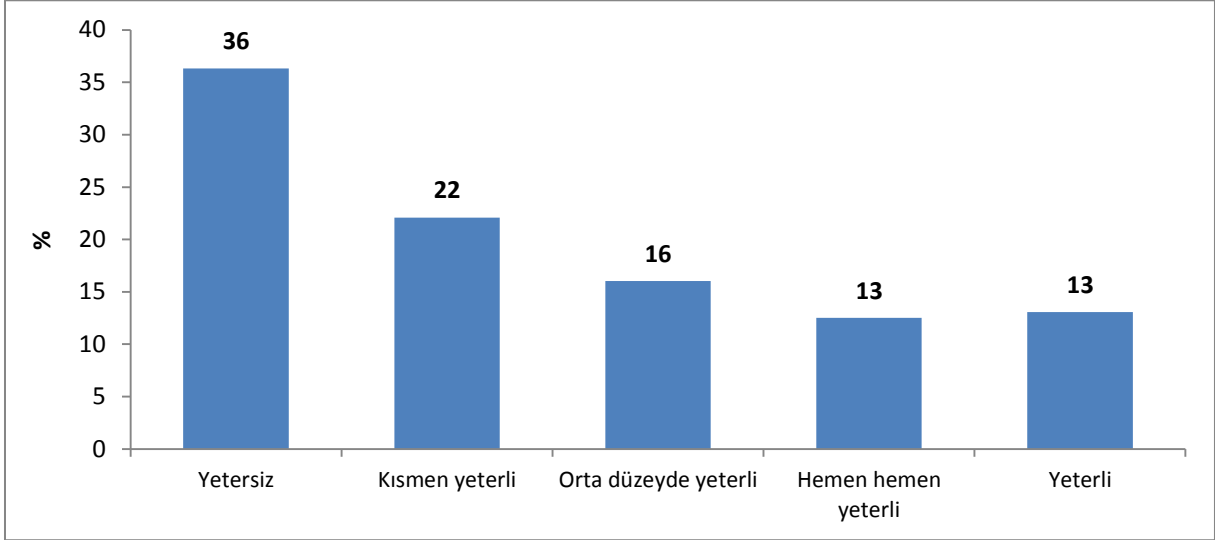
İstanbul ilinde ikamet eden katılımcılar kötü hava koşulları nedeniyle yaşadıkları olumsuzlukları sırasıyla İstanbul, Bolu, Ankara, Afyon ve Kocaeli illerinde, Ankara ilinde ikamet eden katılımcılar sırasıyla Ankara, Afyon, Bolu ve Konya illerinde ve İzmir ilinde ikamet eden katılımcılar ise sırasıyla Afyon, Uşak, Balıkesir ve Konya illerinde yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Grafik 2.4.7. “2014-2015 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) için düşündüğümüzde; kar, buzlanma, tipi gibi kötü hava koşullarında şehirlerarası karayolunda trafik levha ve işaretlemeleri veya yönlendirmeler sizce yeterli miydi?”

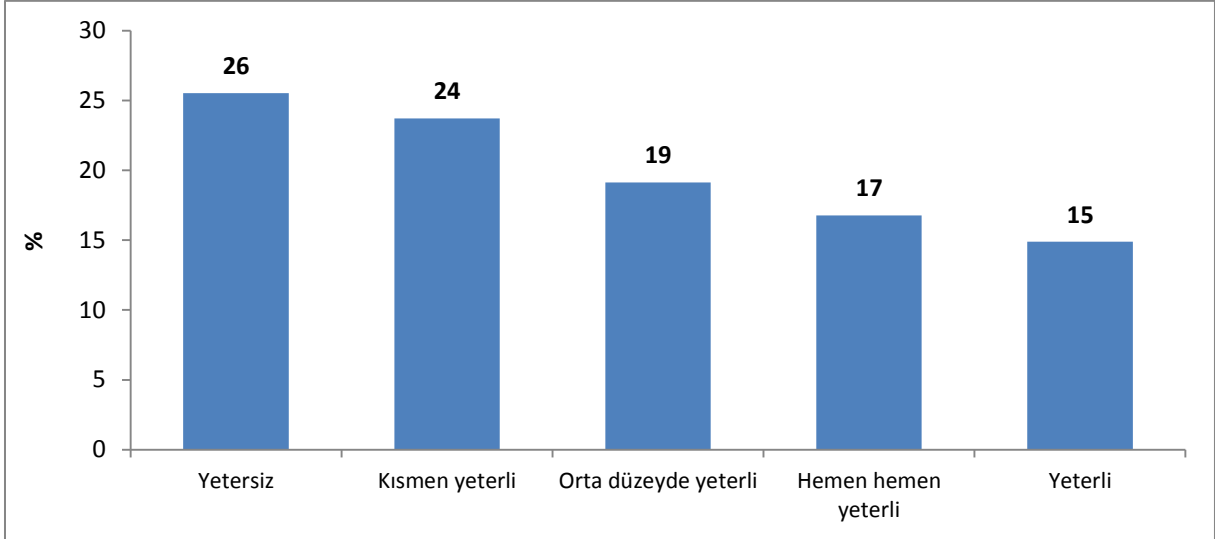
Anket kapsamında katılımcılara 2014-2015 kış mevsiminde trafik levha/işaretlemeler veya yönlendirmelerin yeterliliği ve kar mücadelesine ilişkin yapılan çalışmaların yeterliliğine ilişkin görüşleri de sorulmuştur. Katılımcıların %40’ı 2014-2015 kış mevsimi için kar, buzlanma, tipi gibi kötü hava koşullarında şehirlerarası karayolunda trafik levha ve işaretlemeleri veya yönlendirmeleri yeterli bulurken, %16’sı orta düzeyde yeterli, %24’ü kısmen yeterli ve %19’u da yetersiz bulunduğunu ifade etmiştir. Ayrıca kötü hava koşullarında hızını azaltmayan ve patinaj zincirini kullanmayan katılımcılar diğer katılımcılara kıyasla trafik levha/işaretlemeler veya yönlendirmeleri daha yüksek oranda yetersiz bulmaktadır.

2014-2015 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içerisinde kar ve buzla mücadele konusunda yollarda yapılan çalışmaların katılımcılar için yeterliliği anket kapsamında şehiriçi yollar ve şehirlerarası yollar için ayrı ayrı sorgulanmıştır.

Grafik 2.4.8. “2014-2015 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içerisinde kar ve buzla mücadele konusunda şehir içi yollarda yapılan çalışmaları yeterli buluyor musunuz?”

Şehir içi yollarda, katılımcıların sadece %26’sı 2014-2015 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içerisinde kar ve buzla mücadele konusunda yapılan çalışmaları yeterli bulurken, %16’sı orta düzeyde yeterli, %22’si kısmen yeterli ve %36’sı da yetersiz bulunduğunu ifade etmiştir.

Grafik 2.4.9. “2014-2015 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içerisinde kar ve buzla mücadele konusunda şehirlerarası yollarda yapılan çalışmaları yeterli buluyor musunuz?”

Şehirlerarası yollarda ise, 2014-2015 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içerisinde kar ve buzla mücadele konusunda yapılan çalışmaları yeterli bulan katılımcıların oranı %32, orta düzeyde yeterli bulanların oranı %19, kısmen yeterli bulanların oranı %24 ve yetersiz bulan katılımcıların oranı %26’dır. Son bir yıl içerisinde karayolu ile 5.001 km’den fazla

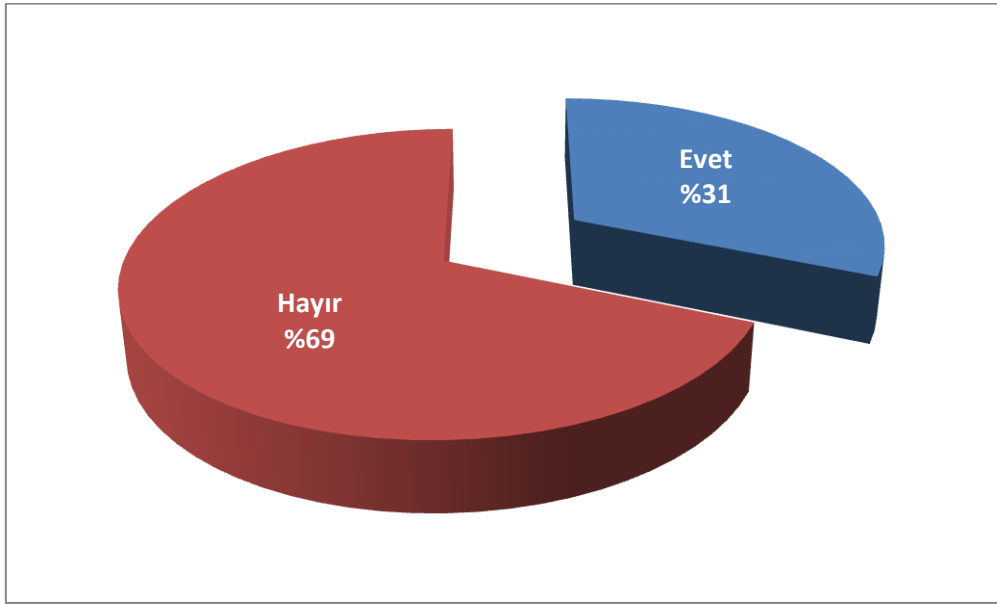

şehirlerarası seyahat eden katılımcılar daha yüksek oranda kar ve buzla mücadele konusunda şehirlerarası karayolunda yapılan çalışmaları yetersiz bulmaktadır.

Kışın kötü hava koşullarında şehirlerarası seyahate çıkmadan önce aracında kış bakımını yaptırmak, zincir ve çekme halatı bulundurmak, kış lastiklerini taktırmak ve seyahat güzergahı yol durumu ve hava durumu ile ilgili bilgi toplamak gibi tüm önlemleri alan katılımcılar anket geneline göre daha yüksek oranda 2014-2015 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içerisinde kar ve buzla mücadele konusunda yapılan çalışmaları yeterli bulmaktadır (%35).

2.5. “Kar Mücadelesi”ne İlişkin Diğer Görüşler

Ankette yer alan sorular dışında katılımcılara Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM) sorumluluğunda yer alan şehirlerarası yollarda yapılan kar mücadelesi çalışmalarına ilişkin KGM’ye iletmek istedikleri görüşleri olup olmadığı hususunda açık uçlu bir soru sorulmuş ve katılımcıların %31’i görüş bildirmiştir.

Grafik 2.5.1. “Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM) sorumluluğunda yer alan şehirlerarası yollarda yapılan kar mücadelesi çalışmalarına ilişkin KGM’ye iletmek istediğiniz görüşünüz var mı?”

Bu görüşler çoğunlukla ve sırasıyla aşağıda verilen başlıklar altında yer almıştır.

- Kar mücadelesinde son yıllarda kullanılan ihale sisteminin yetersiz olduğu taşıeron firmaların çalışmaları ile ilgili memnuniyetsizlik ve Karayolları Genel Müdürlüğünün bakım çalışmalarını ve özellikle kar mücadelesini asli görevleri olması nedeniyle emanet yapması gerektiği,
- Karayolları Genel Müdürlüğü kar ve buzla mücadele çalışmalarında kullanılan ekip ve ekipmanın yetersizliği,
- Karla kaplanan levhaların sorun yarattığı, gerekli önlemlerin alınması, bu konuda güneş enerjisinden faydalanılabileceği,
- Karayolları Genel Müdürlüğünün çalışmalarına teşekkür iletilerek memnuniyetin ortaya konması,
- Tipi olan bölgelerde ağaçlandırma yapılması,
- Sosyal medyanın kullanıcıları bilgilendirme konusunda kullanılabileceği,
- Karayolları Genel Müdürlüğü yol danışma hizmetlerinde çalışan personelin iletişim ve yol bilgisi konusunda yetersizliği, eğitim alması gerektiği,
- Kullanılan çözeltiler ve özellikle tuzun yola zararları ve kış sonrası yollarda oluşan hasarlar için zamanında ve yeterli önlem alınması gerektiği,
- Kar mücadelesi ile ilgili kamu spotu yapılması talebi,
- Ve diğer.

III) GENEL DEĞERLENDİRME

- Ankete katılanların büyük çoğunluğunu erkek, 25-44 yaş aralığında, eğitim seviyesi yüksek kişiler oluşturmaktadır.
- Araç kullanım durumlarına göre katılımcıların büyük çoğunluğu 10 yıldan uzun süredir araç kullanan aktif sürücülerdir. Ayrıca, son bir yıl içerisinde karayolları ile 10.000 km'den fazla şehirlerarası seyahat edenlerin oranı ise %28'dir.
- Katılımcıların %24'ü son 1 yıl içerisinde trafik cezası almış olup, ceza alma sıklıkları %74'ü için 1 kez, %19'u için 2 kez ve %7'si için de 3 ve 3'den fazladır.
- Anket kapsamında %67'lik bir kesim kötü hava koşullarının trafik kazalarında etkili olduğunu belirtirken, %21'i orta düzeyde etkili ve %10'u da az etkili olduğunu belirtmiştir. Kötü hava koşullarının trafik kazalarında hiçbir etkisi olmadığı görüşünde olan katılımcıların oranı ise %2'dir.

- Cinsiyetlere göre kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi görüşlerine bakıldığında erkekler (%12) kadınlara (%5) kıyasla daha yüksek oranda kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi olmadığı görüşündedir.
- Kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi görüşleri eğitim bazında incelendiğinde eğitim seviyesi düştükçe kötü hava koşullarının trafik kazalarına hiçbir etkisi olmadığı veya az etkisi olduğu görüşü artmaktadır. Bu oran ilkokul mezunlarında %16 iken üniversite mezunlarında %11'dir
- Aynı şekilde 1 yıldan az süredir araç kullananlarda kötü hava koşullarının trafik kazalarına hiçbir etkisi olmadığı veya az etkisi olduğu görüşü %16 iken araç kullanım süreleri arttığında %11-12 arasında değişmektedir.
- Kötü hava koşullarının trafik kazalarında hiçbir etkisi olmadığı veya az olduğu görüşü son bir yıl içerisinde alınan trafik cezası arttıkça azalmaktadır.
- Katılımcıların %88 gibi büyük bir kısmı karayolu seyahatlerinde kötü hava koşulları (Kar, buzlanma, tipi vb.) nedeniyle son 3 yıl içerisinde hiç kaza geçirmemiştir. Kaza geçirenlerin %62'si şehiriçinde maddi hasarlı, %28'i şehirlerarası karayolunda maddi hasarlı, %4'ü şehirlerarası karayolunda yaralanmalı, %3'ü şehiriçinde yaralanmalı, %2'si şehirlerarası karayolunda ölümlü ve %1'i de şehiriçinde ölümlü kaza geçirdiğini belirtmiştir.
- Ankete katılanların %73'ü diğer bir deyişle yaklaşık dörtte üçü yasal hız sınırlarının kuru hava koşulları ve kuru satırlı yollar için geçerli olduğunu bilmiştir. Soruyu yanlış cevaplayan katılımcıların oranı %24, “Bilmiyorum” diyenlerin oranı ise %3'tür.
- Yıllık şehirlerarası seyahat mesafesi arttıkça yasal hız sınırlarının “Kuru hava koşulları ve kuru satırlı yollar” için geçerli olduğunu bilenlerin oranı artmaktadır.
- Araştırma kapsamında katılımcıların %97'si kötü hava koşullarında (kar, buz, tipi) çoğunlukla veya her zaman hızını azaltmaktadır. Hiçbir zaman hızını azaltmadığını ifade eden sadece %1'lik bir kesim vardır.
- Kötü hava koşullarında araç kullanan katılımcıların %66'sı her zaman veya çoğunlukla, %7'si yarı yarıya ve %18'i nadiren patinaj zinciri takarken, hiçbir zaman patinaj zinciri takmadığını belirtenlerin oranı %9'dur.
- Son bir yıl içerisinde 10.000 km'den fazla karayolu ile şehirlerarası seyahat eden katılımcıların karlı ve buzlu zeminlerde patinaj zinciri kullanım oranı daha az seyahat edenlere kıyasla düşük çıkmıştır. Cinsiyete göre incelendiğinde kadın katılımcıların %35'i, erkek katılımcıların ise %17'si kötü hava koşullarında şehirlerarası

karayolunda seyahat etmemektedir. Bununla birlikte kötü hava koşullarında seyahat eden kadın katılımcılarda (%77) çoğunlukla ve her zaman patinaj zinciri kullanım oranı erkeklere (%66) kıyasla daha fazladır.

- Kışın seyahate çıkmadan önce alınan önlemler arasında birinci sırada araçta kış bakımını yaptırmak, ikinci sırada kış lastiklerini taktırmak ile mutlaka araçta zincir ve çekme halatı bulundurmak, üçüncü sırada ise seyahat güzergahı yol durumu ve hava durumu ile ilgili bilgi toplamak gelmektedir.
- Katılımcılar kışın şehirlerarası karayolu seyahatlerinde araçlarında en çok anti-friz ve lastiklerin basıncını kontrol etmektedirler.
- Kötü hava koşullarında (karlı, buzlu ve tipili günlerde şehirlerarası yollarda) seyahate çıktıklarında katılımcılar araçlarında en çok sıcak tutacak kıyafetler (manto, palto, kalın hırka, kazak vb.) bulundurmaya dikkat etmektedirler. Araçlarında yiyecek ve su bulundurmak ise ikinci sırada yer almaktadır.
- Anket kapsamında katılımcıların %53'ü kötü hava koşullarında karayolu ile yapacağı şehirlerarası seyahati erteleyeceğini, %30'u başka bir ulaşım türünü tercih edeceğini ve %17'si de seyahat planında bir değişiklik yapmayarak yola çıkacağını belirtmiştir.
- Katılımcıların yaşı arttıkça kötü hava koşullarında şehirlerarası karayolunda seyahate çıkma eğilimi düşmektedir.
- Yıllık şehirlerarası seyahat mesafesi düştükçe kötü hava koşullarında şehirlerarası seyahate çıkma eğilimi düşmektedir.
- Kötü hava koşullarında şehirlerarası seyahate çıkma eğilimi son bir yıl içerisinde trafik cezası alanlarda %17 iken almayanlarda %7'dir.
- Ankete katılanların yarıdan fazlası (%59) 2014-2015 kış mevsimi içerisinde kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolunda seyahat etmiştir.
- 2014-2015 kış mevsimi içerisinde kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolunda seyahat eden katılımcıların %86'sı seyahatlerinden önce yol durumu ile ilgili bilgi almıştır. Seyahate çıkmadan önce yol durumu ile ilgili bilgi alma düzeyi erkek katılımcılarda %86 iken kadın katılımcılarda %77'dir. Ayrıca seyahate çıkmadan önce yola ilişkin bilgi alma düzeyi eğitim seviyesi arttıkça artmaktadır. Bu oran ilkokul mezunlarında %77 iken lisansüstü mezunlarında %93'dür.

- Kötü hava koşullarında şehirlerarası karayolunda seyahat etmeden önce yol durumu ile ilgili bilgi alanların kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi ve çok etkisi olduğu yönündeki görüşleri %69 iken bilgi almayanlarda bu oran %60'dır.
- 2014-2015 kış mevsimi içerisinde şehirlerarası karayolu seyahatlerinden önce katılımcılar yol durumu ile ilgili bilgiyi en çok görsel medyadan aldıklarını belirtmişlerdir. KGM internet sitesi (Yol Durumu ve Güzergah Analizi, Kapalı Yollar) ikinci sırada yer alırken, sosyal medya ve seyahat eden diğer kişiler de en çok başvurulan üçüncü ve dördüncü bilgi kaynaklarıdır.
- Anket kapsamında bilgi kaynaklarının yeterliliği incelendiğinde ise KGM'ye ait kaynaklardan alınan bilgilerin katılımcılar için diğer kaynaklara kıyasla daha yeterli olduğu görülmektedir. KGM Yol Danışma Hattı ve Ücretsiz Yol Danışma Hattı “Alo 159” her ne kadar ankete katılanlar tarafından çok sık kullanılmasa da bu kaynaklardan alınan bilginin yeterliliği %70'ler seviyesindedir.
- Kötü hava koşullarında seyahat ettiğini belirten katılımcıların %55'i kötü hava koşulları nedeniyle 2014-2015 kış mevsimi içerisinde şehirlerarası karayolu seyahatlerinde herhangi bir olumsuzluk yaşamazken %45'i yaşadığını belirtmiştir.
- Anket kapsamında en fazla yaşanan olumsuzluk kar ve tipi nedeniyle görüş mesafesinin düşmesi sonucu ulaşımın zor sağlanması ve seyahatlerin uzamasıdır. İkinci sırada kötü hava koşulu nedeniyle öndeki araçların (tır, kamyon, otomobil vb.) yolda kayması sonucu yolda çok beklemek durumunda kalmalar, üçüncü sırada ise öndeki araçların yeterli önlemleri almaması (zincir takmaması gibi) nedeniyle gerçekleşen yolda kalmalar gelmektedir.
- 2014-2015 Kış mevsimi içerisinde olumsuzluk yaşadığını belirten katılımcıların %8'i kendi araçlarında yeterli önlem almadıkları için yolda kaldıklarını belirtirken %33'ü diğer araçların yeterli önlemleri almadıkları (zincir takmak vb.) için yolda kaldıklarını belirtmişlerdir.
- Hiçbir olumsuzluk yaşamadığını belirten katılımcıların %60'ı çoğunlukla veya her zaman, %6'sı da yarı yarıya karlı ve buzlu zeminlerde patinaj zinciri taktığını ve %97 oranında hızını azalttığını belirtmiştir. Bu rakamlar genelden farklı değildir.
- 2014-2015 kış mevsimi içerisinde kötü hava koşullarında (karlı, buzlu, tipili, vb. günlerde) şehirlerarası karayolunda en çok olumsuzluk yaşanan iller sırasıyla Ankara, Bolu, İstanbul, Afyonkarahisar ve Konya illeridir. Bunu sırasıyla Bursa, Kayseri, Sivas, Balıkesir, Erzurum, Kütahya ve Eskişehir illeri takip etmektedir.

- Kötü hava koşullarında seyahat eden katılımcıların %40'ı 2014-2015 kış mevsimi için kar, buzlanma, tipi gibi kötü hava koşullarında şehirlerarası karayolunda trafik levha ve işaretlemeleri veya yönlendirmeleri yeterli bulurken, %16'sı orta düzeyde yeterli, %24'ü kısmen yeterli ve %19'u da yetersiz bulduğunu ifade etmiştir.
- Kötü hava koşullarında seyahat eden katılımcıların, şehirlerarası yollarda 2014-2015 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içerisinde kar ve buzla mücadele konusunda yapılan çalışmaları yeterli bulma oranı %32, orta düzeyde yeterli bulma oranı %19, kısmen yeterli bulma oranı %24 ve yetersiz bulma oranı %26'dır.
- Şehir içi yollarda ise, 2014-2015 kış mevsimi (geçtiğimiz kış) içerisinde kar ve buzla mücadele konusunda yapılan çalışmaları yeterli bulan katılımcıların oranı %26, orta düzeyde yeterli bulanların oranı %16, kısmen yeterli bulanların oranı %22 ve yetersiz bulan katılımcıların oranı %36'dır.

IV) SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma kapsamında katılımcılara demografi sorularının yanı sıra kar mücadelesine ilişkin bilgidan davranışa, memnuniyetten yeterliliğe pek çok soru sorulmuştur. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu erkek, aktif sürücü ve eğitilmiş kesimdir. Sonuçlar bu çerçevede dikkate alınmalıdır.

Ankete katılanların yaklaşık üçte ikisi (%67'si) kötü hava koşullarının trafik kazalarında etkili ve çok etkili olduğunu düşünmektedir. Bu oran kadınlarda ise daha fazla olup %75'e (dörtte üçü) çıkmaktadır. Bununla birlikte eğitim seviyesi düştükçe kötü hava koşullarının trafik kazalarına hiçbir etkisi olmadığı ve az etkisi olduğu yönündeki katılımcı görüşleri artmaktadır. Katılımcıların yıl içerisinde aldıkları trafik cezası arttıkça kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkisi olduğu yönündeki görüşlerinde de artış olmaktadır. Aynı şekilde son 3 yıl içerisinde kötü hava koşulları nedeniyle geçirilen kaza ve şiddeti (maddi hasarlı, ölümlü, yaralanmalı) arttıkça katılımcıların kötü hava koşullarının trafik kazalarına etkili olduğu yönündeki görüşlerinde de artış olmaktadır. Bir şekilde kötü hava koşulları nedeniyle olumsuzluk yaşayanların kötü hava koşullarında araç kullanımı hususunda daha duyarlı oldukları söylenebilir.

Kötü hava koşullarında seyahate ilişkin sorulan bilgi sorusu, hız limitlerinin hangi hava koşullarında geçerli olduğudur. Bu soruya katılımcıların %73'ü (katılımcıların yaklaşık dörtte üçü) “Kuru hava koşulları ve kuru satırlı yollar” cevabıyla doğru cevap vermiştir. %3'lük bir kesim ise bilmediğini söylemiştir. Yıllık yapılan şehirlerarası seyahat mesafesi

7.500 km'nin üzerine çıktıkça doğru bilme oranı da artmaktadır. Şehirlerarası karayolunda yıllık seyahat mesafesi arttıkça bilgi artmakta ancak davranış aynı şekilde seyretmeyip tam tersi olabilmektedir.

Kötü hava koşullarında araç kullanan katılımcıların %97'si hızını çoğunlukla ve her zaman azalttıklarını belirtmişlerdir. Bununla birlikte erkek katılımcılarda kötü hava koşullarında %17'lik bir kesim araç kullanmadığını belirtirken kadın katılımcılarda bu oran %35'lere çıkmaktadır. Kötü hava koşullarında araç kullanan katılımcıların %66'sı (yaklaşık üçte ikisi) çoğunlukla ve her zaman patinaj zinciri kullandığını belirtirken bu oran kadın katılımcılarda %77'lere (yaklaşık dörtte üçü) çıkmaktadır. Kadınlar erkeklere kıyasla daha az risk almaktadır.

Kötü hava koşullarında araç kullanımının yıllık şehirlerarası seyahat mesafesi ile de ilişkisi vardır. Yıllık seyahat mesafesi azaldıkça kötü hava koşullarında araç kullanma oranı azalmaktadır. Yıllık daha az şehirlerarası yollarda seyahat edenler daha çok patinaj zincirini kötü hava koşullarında çoğunlukla veya her zaman takmaktadır. Karayolunda yıllık daha az seyahat edenler kötü hava koşullarında daha az risk almaktadır.

Katılımcıların yaklaşık üçte ikisi (%65'ler mertebesinde) kışın şehirlerarası seyahate çıkmadan önce önemli önlemleri (Araçta kış bakımı yaptırmak, mutlaka zincir ve çekme halatı bulundurmak, kış lastiklerini taktirmek) aldığını belirtmektedir. Hiçbir önlem almam diyen %0,5'lik bir kesim vardır. Bu riskli araç kullanan kesimin hepsi erkektir. Bununla birlikte katılımcıların %18'i kötü hava koşullarında şehirlerarasında seyahat etmediğini belirtmektedir.

Katılımcılara kötü hava koşullarında seyahate çıkmadan önce neleri kontrol ettikleri sorulmuş katılımcıların %86'sı antifriz, %81'i lastiklerin basıncını kontrol ettiklerini belirtmiştir. Araçların far ve ışıklarını kontrol etme üçüncü sırada gelmekte olup katılımcıların %65'i bu kontrolü yapmaktadır. Hiçbir kontrol yapmam diyen %0,6'lık bir kesim olup bunların hepsi erkektir.

Araştırma kapsamında katılımcılara kötü hava koşullarında seyahat planlarına ilişkin değişiklik planları da sorulmuştur. Katılımcıların %53'ü seyahatlerini erteleyeceğini belirtirken, %30'u başka bir ulaşım türünü tercih edeceğini ve %17'si ise bir değişiklik yapmayarak yola çıkacağını belirtmiştir. Seyahat planlarında bir değişiklik yapmayarak yola çıkacağını belirten erkek katılımcı oranı %17 iken kadın katılımcılarda bu oran %7'ye düşmektedir. Yine aynı şekilde yaş grupları yükseldikçe yola çıkacaklarını belirten katılımcı oranı gençlerde %21 iken yaş ilerledikçe %10'lara düşmektedir. Gençler ve erkek katılımcılar

seyahatlerinde daha fazla risk alan gruptur. Katılımcıların yıllık şehirlerarası seyahat mesafesi arttıkça kötü hava koşullarında seyahatlerini ertelemeyerek yola çıkma oranı da %11'den (şehirlerarası karayolunda yıllık 2.500 km ve altı seyahat edenler), %23'e (şehirlerarası karayolunda yıllık 10.000 km ve üzeri seyahat edenler) çıkmaktadır. Aynı şekilde yıl içerisinde trafik cezası alanlarda da kötü hava koşullarında seyahatlerini ertelemeyip yola çıkan oran %17 iken yıl içerisinde ceza almayanlarda bu oran %7'dir. Kısaca erkekler, gençler, trafik cezası alanlar ve yıl içerisinde daha fazla seyahat edenler daha fazla risk alan gruptur.

Anket kapsamında katılımcılara 2014-2015 kış mevsimine ilişkin bir takım sorular sorulmuştur. Katılımcıların %59'u 2014-2015 kış mevsiminde kötü hava koşullarında şehirlerarası karayolunda seyahat ettiklerini belirtmişlerdir. %86'sı ise bu seyahatlerinden önce yol durumu ile ilgili bilgi aldıklarını belirtmişlerdir. En çok bilgi alınan kaynak %23 ile görsel medyadır, katılımcıların yaklaşık yarısı yol durumu ile ilgili bilgiyi bu kaynaktan almıştır. Buna ilaveten katılımcıların %44'ü ile KGM internet sitesi gelmektedir. Bununla birlikte ücretsiz yol danışma hattı “Alo 159” (katılımcıların %17'si) ve KGM yol danışma Hattı (0312 415 88 00) (Katılımcıların %10'u) son sıralarda gelmektedir. KGM'nin internet sitesi haricinde danışma hatları çok kullanılmamakla birlikte alınan bilgidен memnuniyete bakıldığında çok memnun olduğunu söyleyenlerin oranı %70'ler mertebesinde. En çok kullanılan görsel medyada ise bu oran %59'dur. KGM'nin danışma hatlarına ilişkin tanıtıma ihtiyacı olduğu düşünülmektedir. Bu konuda kamu spotu yapılmasında yarar olduğu düşünülmektedir.

2014-2015 Kış mevsiminde kötü hava koşullarında şehirlerarası karayolunda seyahat edenlerin %55'i seyahatlerinde bir olumsuzluk yaşamadığını belirtirken %45'i (toplam katılımcıların %27'si, yaklaşık dörtte biri) yaşadıklarını ifade etmiştir. Yaşanan olumsuzluklar içerisinde %30 ile birinci sırada (Olumsuzluk yaşayan katılımcıların %61'i) “Kar ve tipi nedeniyle görüş mesafesinin düşmesi sonucu ulaşım zor sağlandığı için seyahatim çok uzun sürdü” olmuştur. Bunu ise sırasıyla %26 ile (Olumsuzluk yaşayan katılımcıların %51'i) “Kötü hava koşulu nedeniyle önümdeki araçların (tır, kamyon, otomobil vb.) yolda kayması sonucu yolda çok beklemek durumunda kaldım” izlemiştir.

Olumsuzluk yaşayan katılımcıların %33'ü “Önümdeki araçlar yeterli önlemleri almadığı (zincir takmaması gibi) için yolda kaldım” derken sadece %8'i “Yeterli önlemleri almadığım için yolda kaldım” şeklinde ifade etmişlerdir.

En çok olumsuzluk yaşanan iller sırasıyla Ankara, Bolu, İstanbul, Afyonkarahisar ve Konya'dır.

Katılımcılara 2014-2015 kış mevsiminde kötü hava koşullarında şehirlerarası yollardaki seyahatlerine ilişkin trafik levha ve işaretlemeleri ve yönlendirmelerin yeterliliği de sorulmuştur. Katılımcıların %40'ı yeterli bulurken %43'ü yetersiz ve kısmen yeterli bulunduğunu belirtmiştir. Orta düzeyde yeterli bulunduğunu ifade eden katılımcı oranı ise %16'dır.

Aynı şekilde katılımcılara 2014-2015 kış mevsiminde kötü hava koşullarında şehirlerarası yollarda kar ve buzla mücadele konusunda yapılan çalışmaların yeterliliği de sorulmuştur. Katılımcıların %32'si yeterli bulurken %50'si yetersiz ve kısmen yeterli bulunduğunu belirtmiştir. Orta düzeyde yeterli bulunduğunu ifade eden katılımcı oranı ise %19'dur. Bununla birlikte şehiriçi yollarda yapılan çalışmaların yeterliliği de sorgulanmıştır. Ancak çıkan sonuçlar şehirlerarası yollara kıyasla daha düşüktür.

Bu anket web ortamında düzenlenmiş olup konu ile ilgili örnek bir çalışmadır. Türkiye genelini yansıtmamaktadır. Konu ile ilgili geniş katılımlı Türkiye genelini yansıtabilecek araştırmaların da gerçekleştirilmesinde yarar görülmektedir.

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI
Ulaşım Maliyetleri ve Verimlilik Şubesi Müdürlüğü
AYIN KONUSU ANKETLERİ 4 – KAR MÜCADELESİ
OCAK, 2016